

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 31 maj 2018
(OR. en)

9598/18

**Interinstitutionellt ärende:
2018/0208 (COD)**

JAI 565
INF 95
CADREFIN 60
FREMP 86
COPEN 173
DROIPEN 81
JUSTCIV 130
CODEC 919

FÖRSLAG

från:	Jordi AYET PUIGARNAU, direktör, för Europeiska kommissionens generalsekreterare
inkom den:	30 maj 2018
till:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generalsekreterare för Europeiska unionens råd
Komm. dok. nr:	COM(2018) 384 final
Ärende:	Förslag till EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING om inrättande av programmet för rättsliga frågor

För delegationerna bifogas dokument – COM(2018) 384 final.

Bilaga: COM(2018) 384 final

Bryssel den 30.5.2018
COM(2018) 384 final

2018/0208 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om inrättande av programmet för rättsliga frågor

{SWD(2018) 290 final} - {SWD(2018) 291 final} - {SEC(2018) 274 final}

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

I detta förslag föreskrivs tillämpningsdatumet den 1 januari 2021 och det läggs fram för en union bestående av 27 medlemsstater, i enlighet med Förenade kungarikets anmälan om landets avsikt att utträda ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen (Euratom), på grundval av artikel 50 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget), som mottogs av Europeiska rådet den 29 mars 2017.

• Motiv och syften

Europeiska unionen har som mål att främja freden, sina värden och folkens välfärd. Unionen är en rättslig gemenskap och dess värden utgör själva grunden för dess existens. I artikel 2 i EU-fördraget anges att *”[u]nionen ska bygga på värdena respekt för människans värdighet, frihet, demokrati, jämlikhet, rättsstaten och respekt för de mänskliga rättigheterna, inklusive rättigheter för personer som tillhör minoriteter. Dessa värden ska vara gemensamma för medlemsstaterna i ett samhälle som kännetecknas av mångfald, icke-diskriminering, tolerans, rättvisa, solidaritet och principen om jämställdhet mellan kvinnor och män”*. Dessa värden ligger till grund för de rättigheter som de som lever i unionen åtnjuter. EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna samlar i en enda text alla personliga, medborgarliga, politiska, ekonomiska och sociala rättigheter som människor i EU åtnjuter.

I artikel 3 i EU-fördraget anges att *”[u]nionen ska ha som mål att främja freden, sina värden och folkens välfärd”* och att *[d]en ska respektera rikedom hos sin kulturella och språkliga mångfald och sörja för att det europeiska kulturarvet skyddas och utvecklas”*. I kommissionens diskussionsunderlag om framtiden för EU:s finanser¹ anges att *”EU-budgeten stöder det här [målet], tillsammans med nationella budgetar och som komplement till andra insatser på europeisk och nationell nivå”*.

Unionens värden omfattar särskilt grundläggande rättigheter, icke-diskriminering och jämställdhet, antirasism och tolerans, respekt för människans värdighet, rättsstaten och rättsväsendets oberoende, kulturell mångfald, ett dynamiskt civilsamhälle, yttrandefrihet och medborgarnas deltagande i det demokratiska livet. Ett fungerande europeiskt område med rättvisa och effektiva nationella rättssystem är nödvändiga för en blomstrande inre marknad och för att upprätthålla unionens gemensamma värden.

Kommissionen har satt upp en union av demokratisk förändring som en av sina tio politiska prioriteringar och arbetar i det sammanhanget för att engagera medborgarna i fråga om vad unionen gör och hur den fungerar, och att bygga upp förtroendet för unionen.

EU:s finanser kan ge ett mervärde och bidra till att upprätthålla gemensamma europeiska värden.

För att främja gemensamma europeiska värden och rättigheter har EU kombinerat flera instrument i en policyblandning av lagstiftning, politik och finansiering. Särskilt följande finansieringsprogram har haft en stark samhällsinriktning och en tydlig koppling till de europeiska värdena: programmet Rättigheter, jämlikhet och medborgarskap, programmet Ett Europa för medborgarna och programmet Rättsliga frågor.

Dessa program har lett till verkliga framsteg när det gäller att främja värden och att genomföra de rättigheter som EU-lagstiftningen tillerkänner människor i hela unionen. För att ge några exempel är människor mer medvetna om sina rättigheter och sin gemensamma

¹ COM(2017) 358.

historia och kultur, fler kvinnor förvärvsarbetar och barns rättigheter har främjats och skyddats. Vidare är rättssystemen effektivare, med jurister som vet hur och när EU:s regelverk ska tillämpas, och med ett växande gränsöverskridande samarbete. Det finns också ett ökat demokratiskt och medborgerligt deltagande på unionsnivå och en djupare förståelse och respekt för olika minnen, kulturer och traditioner.

Enligt unionsrätten kan människor förlita sig på en uppsättning rättigheter, oberoende och effektiva rättssystem och respekt för rättsstatsprincipen. EU har visat sitt fasta åtagande att bekämpa våld mot kvinnor och barn, bekämpa alla former av diskriminering, främja och skydda rättigheterna för personer med funktionsnedsättning samt stödja ett dynamiskt och starkt civilsamhälle i EU.

Trots de framsteg som uppnåtts med de nuvarande programmen, kvarstår fortfarande flera luckor på de berörda politikområdena och nya utmaningar har tillkommit som behöver hanteras. De gemensamma utmaningar som EU står inför på området för rättsliga frågor, rättigheter och värden är av två slag:

- Unionens strävan att bli en gemenskap som bygger på gemensamma värden och rättigheter, med gemensam historia och gemensamt kulturarv och en delaktig befolkning, hindras av vissa framväxande rörelser som utmanar idén med öppna inkluderande, sammanhållna och demokratiska samhällen där medborgardeltagande och åtnjutande av rättigheter gör det möjligt att bygga upp ett tolerant sätt att leva tillsammans.
- EU:s kapacitet att bemöta aktuella och framtida utmaningar begränsas av att dess nuvarande finansieringsprogram avseende värden, rättigheter, medborgarskap och rättsliga frågor är fragmenterade och har begränsade resurser. ”Programmets budgetar är inte tillräckliga för att tillfredsställa efterfrågan” är enligt de som besvarade det offentliga samrådet ett stort hinder som kan leda till att de nuvarande programmen inte uppnår sina mål.

En mer detaljerad analys visar följande:

- Människor åtnjuter fortfarande inte sina rättigheter till fullo. Ojämlighet och diskriminering på grundval av kön, ras eller etniskt ursprung, religion eller övertygelse, funktionsnedsättning, ålder eller sexuell läggning förekommer fortfarande. Våld är alltför en realitet i många kvinnors, barns och andra utsatta människors dagliga liv.
- Det finns mer att göra för att se till att medborgarna blir medvetna om EU:s värden och fördelarna med EU-medborgarskapet, och för att uppmuntra en högre grad av deltagande i politiken och samhället och en bättre förståelse för unionen, dess historia, kulturarv och mångfald.
- De rättigheter som härrör från EU-medborgarskapet – i fråga om fri rörlighet, konsulärt skydd och valrättigheter – är fortfarande inte helt kända och genomförda, vilket hindrar medborgarnas deltagande i politiken och samhället.
- Ekonomiska kriser, bestående av ojämlikhet och utmaningar på områden som migration har lett till att vissa ifrågasätter de grundläggande rättigheter och värden som Europeiska unionen bygger på. I vissa fall ställs även rättsstatsprincipen, tillgången till rättslig prövning, handlingsutrymmet för det civila samhället och rättsväsendets oberoende i fråga.
- Det rättsliga samarbetet i civilrättsliga och straffrättsliga frågor är otillräckligt och det är fortfarande svårt att få tillgång till rättslig prövning mellan medlemsstater.

Verktygen för att samla in jämförande information om kvaliteten, oberoendet och effektiviteten hos medlemsstaternas rättssystem behöver förbättras. Ett stort hinder för ömsesidigt erkännande och rättsligt samarbete är bristen på förtroende för andra medlemsstaters rättssystem.

Att inte ta itu med dessa utmaningar skulle kunna få allvarliga följder eftersom det skulle försvaga förtroendet för demokratin och stödet för att upprätthålla värden och grundläggande rättigheter.

Dessa utmaningar är gemensamma för alla medlemsstater och har gränsöverskridande dimensioner. Även om insatser på nationell nivå är viktiga har enskilda medlemsstater inte tillräckligt inflytande för att kunna hantera dessa utmaningar.

Insatser för att främja och försvara EU:s värden och rättigheter har djupgående konsekvenser för unionens politiska, sociala, kulturella, rättsliga och ekonomiska liv och bidrar till att EU har en påtaglig inverkan på människors dagliga liv. Insatserna på EU-nivå på detta område behöver upprätthållas och intensifieras för att ta itu med kvarstående luckor och nya utmaningar, och för säkerställa att rättigheter och värden främjas, skyddas och respekteras. Detta kommer också att bidra till att fullborda den inre marknaden och främja välbefinnande och sammanhållning i EU. Det kommer också att göra det möjligt för EU att spela en nyckelroll när det gäller att försvara och främja sina värden på global nivå och bidra till FN:s mål för hållbar utveckling.

Det nya programmet för rättsliga frågor kommer att stödja vidareutvecklingen av ett europeiskt område med rättvisa som bygger på unionens värden, rättsstatsprincipen, ömsesidigt erkännande och ömsesidigt förtroende, särskilt genom att underlätta tillgången till rättslig prövning och främja samarbete i civilrättsliga och straffrättsliga frågor och de nationella rättssystemens effektivitet.

Tillsammans med programmet för rättigheter och värden kommer detta nya program att utgöra en del av fonden för rättsliga frågor, rättigheter och värden och bidra till att stödja öppna, demokratiska och inkluderande samhällen. Det kommer också att bidra till att stärka medborgarnas ställning genom att skydda och främja rättigheter och värden och genom att vidareutveckla EU:s område med rättvisa.

- **Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området**

Fonden för rättsliga frågor, rättigheter och värden bidrar direkt till flera av Europeiska kommissionens prioriteringar², särskilt inrättandet av ett område med rättvisa och grundläggande rättigheter som bygger på ömsesidigt förtroende, en fördjupad och mer rättvis inre marknad, en kapitalmarknadsunion, en ansluten digital inre marknad och en union av demokratisk förändring, tillväxt och sysselsättning.

- **Förenlighet med unionens politik inom andra områden**

Fonden för rättsliga frågor, rättigheter och värden och dess två underliggande finansieringsprogram kommer att bidra till att stärka och upprätthålla EU:s värden och respekten för rättsstatsprincipen och stödja de öppna, demokratiska, inkluderande och kreativa samhällen som européer förväntar sig. Redan enligt nuvarande bestämmelser är medlemsstaterna skyldiga att visa att deras regler och förfaranden för den ekonomiska förvaltningen av EU-medel är robusta, och att finansieringen är tillräckligt skyddad mot missbruk eller bedrägeri. Endast ett oberoende rättsväsende som upprätthåller

² https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/junker-political-guidelines-speech_sv.pdf

rättsstatsprincipen och rättssäkerhet i samtliga medlemsstater kan i slutändan garantera att medel från EU:s budget ges ett tillräckligt skydd.

Kommissionen har på grundval av artikel 322 i Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) föreslagit en förordning om skydd av unionens budget vid generella brister när det gäller rättsstatens principer i medlemsstaterna. Den nya förordningen kommer att komplettera de instrument som syftar till att upprätthålla EU:s värden, inbegripet detta program.

Programmet kommer att ha synergier med flera andra politikområden och deras finansieringsprogram, särskilt:

- **sysselsättnings-, social- och utbildningspolitik**

En ändamålsenlig kapacitet för rättskipning och efterlevnadskontroll, t.ex. genom utbildningen av yrkesverksamma inom rättsväsendet.

- **politik för yttre åtgärder, utvecklingssamarbete och utvidgning**

Främjandet av värden och rättigheter inom EU återspeglas av hur de främjas på global nivå, *inbegripet* genom kopplingar till genomförandet av målen för hållbar utveckling. I detta avseende bör synergier utvecklas, särskilt med EU:s yttre åtgärder på multilateral nivå, men också inom stöd till utvecklingssamarbete och inom utvidgningspolitiken, för att säkerställa konsekvens i främjandet av, exempelvis, tillgång till rättslig prövning och rättsstatsprincipen.

Synergier bör också stärkas med instrument för yttre åtgärder som kan stödja gränsöverskridande samarbete med prioriterade tredjeländer på områden av vikt för ett tryggt och säkert Europa.

- **inre marknaden**

Genom att finansiera verksamheter som rör bolagsrätt, avtalsrätt och åtgärder mot penningtvätt kommer det framtida programmet för den inre marknaden att komplettera programmet för rättsliga frågor och direkt bidra till genomförandet av EU:s politik på det rättsliga området och till skapandet av EU:s område med rättvisa, och det kommer att följa de politiska riktlinjerna på detta område. Detsamma gäller konsumentpolitiken.

- **strategisk infrastruktur**

Synergier i fråga om digitalisering och sammankoppling av it-system kommer att vidareutvecklas inom ramen för programmet för ett digitalt Europa.

- **forskning och innovation**

Ramprogrammet för forskning och innovation Horisont Europa omfattar verksamheter som hanterar frågor som rör ”inkluderande och säkra samhällen”, vilket innefattar rättsliga frågor och konsumentfrågor samt samhällsrelevant teknik såsom cybersäkerhet och artificiell intelligens och annan viktig möjliggörande teknik. Ömsesidigt utbyte i syfte att fördjupa förståelsen för avancerad teknik i samhället, demokratin och rättssystemet och hur man kan dra nytta av dess fördelar kommer att utforskas.

- **migrations-, gränsförvaltnings- och säkerhetspolitik**

Programmet för rättsliga frågor och andra EU-fonder som omfattar migration, gränsförvaltning och särskilt säkerhet kommer att samordnas genom att de kommer att inriktas på olika faser av de verksamheter och förfaranden som krävs för att inrätta ett europeiskt område med säkerhet och rättvisa. Med hänsyn till de inneboende

kopplingarna mellan säkerhet och rättvisa på fältet, kommer det särskilt att finnas synergier vad gäller att ge lämpligt skydd åt brottsoffer, finansiera gemensamma utredningsgrupper och rättslig utbildning, säkerställa driftskompatibilitet med det europeiska informationssystemet för utbyte av uppgifter ur kriminalregister, förbättra förhållanden under frihetsberövanden samt samarbete mellan organ på områdena för rättvisa och säkerhet, inbegripet via rättsliga organ såsom Eurojust och Europeiska åklagarmyndigheten.

– **miljöpolitik**

Programmet för rättsliga frågor har potential att stödja åtgärder som syftar till att bekämpa miljöbrott och, bland annat, bidra till att genomföra miljöbrottsdirektivet³. Åtgärder för att stödja rättsligt samarbete i civilrättsliga och straffrättsliga frågor kommer att komplettera och förstärka ett separat program för utbildning av domare och åklagare på området för miljö rätt och möjligheten att finansiera projekt om tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor som anges i Life-förordningen⁴. De kommer också att bidra till att säkerställa att nationella rättssystem kan ge effektiv tillgång till rättslig prövning enligt Århuskonventionen om tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslutsprocesser och tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor⁵.

– **integrering av klimatåtgärder**

I kommissionens förslag till flerårig budgetram för perioden 2021–2027 fastställs ett ambitiösare mål för integrering av klimatfrågor i alla EU:s program, med det övergripande målet att 25 % av EU:s anslag ska bidra till klimatmålen. Detta programs bidrag till uppnåendet av detta övergripande mål kommer att spåras med hjälp av EU:s system för klimatmarkörer på en lämplig uppdelningsnivå, inklusive användningen av mer precisa metoder om sådana finns tillgängliga. Kommissionen kommer att fortsätta att lägga fram informationen årligen i form av åtagandebemyndiganden inom ramen för det årliga budgetförslaget.

För att stödja ett fullt utnyttjande av programmets potential att bidra till klimatmålen kommer kommissionen att sträva efter att identifiera relevanta åtgärder under förfarandena för utarbetande, genomförande, översyn och utvärdering av programmet.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

• Rättslig grund

Förslaget bygger på artikel 81.1 och 81.2 samt artikel 82.1 i EUF-fördraget.

I artikel 81.1 i EUF-fördraget föreskrivs att unionen ska utveckla ett rättsligt samarbete i civilrättsliga frågor som har gränsöverskridande följder. I artikel 81.2 i EUF-fördraget föreskrivs om beslut om åtgärder för att säkerställa ömsesidigt erkännande och verkställighet av domstolsavgöranden, gränsöverskridande delgivning av rättegångshandlingar och

³ Direktiv 2008/99/EG.

⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1293/2013 av den 11 december 2013 om inrättandet av ett program för miljö och klimatpolitik (Life) samt om upphävande av förordning (EG) nr 614/2007 (EUT L 347, 20.12.2013, s. 185).

⁵ Beslut 2005/370/EG.

utomrättsliga handlingar, faktisk tillgång till rättslig prövning och stöd till utbildning av domare och övrig personal inom rättsväsendet.

I artikel 82.2 i EUF-fördraget föreskrivs om åtgärder för att främja rättsligt samarbete i straffrättsliga frågor.

Kombinationen av artiklarna 81 och 82 möjliggör en övergripande strategi för att stödja utvecklingen av det rättsliga samarbetet i civilrättsliga och straffrättsliga frågor, särskilt när det gäller frågor som berör båda områdena.

- **Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)**

De föreslagna finansieringsåtgärderna respekterar principerna om europeiskt mervärde och subsidiaritet. Finansiering ur unionsbudgeten är i första hand inriktad på mål som inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna själva och där ingripanden från unionen kan tillföra ett mervärde. De verksamheter som omfattas av denna förordning bidrar till en effektiv tillämpning av regelverket genom att skapa ömsesidigt förtroende mellan medlemsstaterna, öka det gränsöverskridande samarbetet och samarbetet i nätverk samt säkerställa en korrekt, sammanhängande och konsekvent tillämpning av unionsrätten i hela unionen. Unionen är bättre ägnad än medlemsstaterna att hantera gränsöverskridande situationer och att tillhandahålla en europeisk plattform för ömsesidigt lärande. En sund analytisk bas för stöd till och utveckling av politiken kommer att främjas. Insatser på unionsnivå innebär att dessa verksamheter kan genomföras konsekvent i hela unionen och ger stordriftsfördelar.

- **Proportionalitetsprincipen**

Förslaget överensstämmer med proportionalitetsprincipen, eftersom det inte går utöver det minimum som krävs för att uppnå det uppsatta målet på europeisk nivå.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

- **Efterhandsutvärderingar/kontroller av ändamålsenligheten med befintlig lagstiftning**

Halvtidsöversynen av programmet Rättsliga frågor för 2014–2020 visar att det har gett ett stort europeiskt mervärde. Medlemsstaterna skulle på egen hand inte kunna uppnå samma resultat i fråga om storlek och omfattning. Detta gäller både programmets allmänna mål, dvs. att bidra till utvecklingen av ett europeiskt område med rättvisa som bygger på ömsesidigt erkännande och ömsesidigt förtroende, och dess särskilda mål. Bidragsmottagarna är överens om att tillhandahållande av rättslig utbildning på europeisk nivå är avgörande för inrättandet av ett europeiskt område med rättvisa och för ett smidigt och samordnat genomdrivande av EU-rätten. De åtgärder som får stöd inom ramen för de särskilda målen för rättslig utbildning anses i sin tur vara hållbara, eftersom de uppmuntrar till att förvärva juridiska kunskaper och färdigheter och samtidigt ger möjligheter till nätverkssamarbete och förtroendebyggande mellan personal inom rättsväsendet från olika medlemsstater.

Den typ av åtgärder som finansieras av programmet och projektresultaten är effektiva när det gäller att förbättra kunskapen om unionsrätten och unionspolitik. Programmet Rättsliga frågor uppfattas fungera väl jämfört med de föregående programmen, både vad gäller politikens inriktning och i fråga om att involvera de rätta grupperna av berörda parter. Fördelningen av insatserna mellan programmets olika mål skulle dock kunna balanseras i framtiden. Det krävs fortfarande insatser för att nå alla målgrupper i alla medlemsstater och kommunikationsarbetet skulle kunna förbättras.

Programmets karaktär har gjort det möjligt att säkerställa en operativ flexibilitet som gör att kommissionen kan anpassa de årliga arbetsprogrammen till nya behov på det rättspolitiska området. Sammantaget är programmet mycket relevant och anpassat efter utvalda målgruppers behov, men en mer systematisk analys av de berörda aktörernas behov skulle kunna övervägas. Programmet har i synnerhet den viktiga förmågan att anpassa sina prioriteringar till framväxande behov på området för rättsliga frågor för att kunna hantera de mest relevanta frågorna. Detta beror på att programmet har vittomfattande särskilda mål, vilket i sin tur är en följd av att det införlivade flera olika program från den föregående programperioden. En sådan flexibilitet i fråga om politik och planering är av avgörande betydelse för programmets goda resultat. Programmet har en hög grad av samstämmighet och komplementaritet med andra instrument, program och åtgärder på EU-nivå. Samordning och informationsutbyte med andra EU-program och EU-projekt är viktigt för att öka samstämmigheten.

Genomförandet av programmet Rättsliga frågor har varit tillfredsställande vad gäller verksamhetsbidrag och administrationsbidrag, men förhandsplaneringen av upphandlingsåtgärder bör förbättras. Det finns föga utrymme för att använda alternativa finansieringsinstrument, såsom innovativa finansieringsinstrument. Bidragsmottagarna anser att de nuvarande instrumenten (verksamhetsbidrag, administrationsbidrag och upphandlingsåtgärder) är lämpliga för programmets behov. Det finns dock utrymme för att rationalisera och förenkla vissa rapporteringskrav i samband med bidragen, samtidigt som nödvändiga kontroller av användningen av offentliga medel säkerställs.

De programspecifika indikatorerna är lämpliga för att övervaka framstegen när det gäller uppfyllandet av programmets mål, men är i vissa fall svåra att mäta på grund av avsaknaden av adekvata verktyg (t.ex. enkäter).

Deltagarnas förmåga ansågs vara en viktig faktor som påverkar finansierade verksamheters prestationer, eftersom begränsad (administrativ, ekonomisk eller organisatorisk) förmåga kan vara ett skäl till att deltagandet i programmets verksamhet är begränsat (särskilt i vissa medlemsstater). Kapacitetsuppbyggnad och tekniskt bistånd kan därför krävas.

Det finns inte något tydligt utrymme för ytterligare förenkling i fråga om genomförandemetod för programmet. Den nuvarande metoden med direkt förvaltning är lämplig för program av denna storlek, medan alternativa metoder (såsom delad förvaltning) troligen skulle leda till att resurserna skulle splittras för mycket, vilket skulle minska programmets kapacitet att inrikta resurserna på gemensamma prioriteringar och framväxande områden. Förenkling skulle enligt bidragsmottagarna kunna göras med avseende på utformning och tillhandahållande, vid deltagande i ansökningsomgångar, av information om vilken administrativ och ekonomisk förmåga som krävs.

Det finns vidare utrymme att skräddarsy deltagarportalen efter behoven hos de olika typer av organisationer som typiskt sett ansöker till programmet (t.ex. utbildningsinstitutioner). I detta sammanhang ansågs trenden mot gradvis digitalisering som tydligt positiv och den bör fortsättas.

- **Samråd med berörda parter**

Den samrådsstrategi som legat till grund för det förberedande arbetet inför det nya programmet för rättsliga frågor inbegrep ett offentligt samråd på området värderingar och rörlighet, inom ramen för förslaget till den fleråriga budgetramen för perioden efter 2020, offentliga samråd inom ramen för halvtidsutvärderingen av de nuvarande finansieringsprogrammen samt flera särskilda samråd som kommissionen anordnade i form av rundabordsdiskussioner med intressenter, konferenser och seminarier om de frågor som omfattas av konsekvensbedömningen, vilka till stor del bygger på resultatet av dessa samråd.

ÖPPET OFFENTLIGT SAMRÅD OM EU-FONDER PÅ OMRÅDET VÄRDERINGAR OCH RÖRLIGHET

Samråd har ägt rum inom ramen för utvärderingar av EU:s befintliga finansieringsprogram som omfattar flera politikområden och man har därvid framför allt tittat på hur programmen fungerar för närvarande och framtida utmaningar. Syftet med det offentliga samrådet om EU-fonder på området för värderingar och rörlighet var att samla in synpunkter från alla berörda parter om det bästa sättet att utnyttja varje euro av EU:s budget. Det offentliga samrådet om EU-medel på området värderingar och rörlighet pågick från och med den 10 januari 2018 till och med den 9 mars 2018 på 23 officiella EU-språk.

Som svar på det offentliga samrådet på nätet om EU-medel på området värderingar och rörlighet mottog kommissionen totalt 1 839 svar från hela Europa. Av dessa var 52 % från deltagare med erfarenhet av Erasmus+ och 43 % från deltagare med erfarenhet av programmet Kreativa Europa.

Det inkom åtminstone ett svar från varje medlemsstat. Det hemvistland som stod för flest svar totalt sett var Tyskland (24,4 %), följt av Frankrike (8,7 %), Belgien (7,7 %) och Spanien (5,4 %).

Av de 1 839 bidrag som inkom via det elektroniska frågeformuläret, var 65,2 % (1 199) från organisationer och 34,8 % (640) från privatpersoner.

Många olika berörda parter delgav sina åsikter: av de 1 199 bidragen från organisationer kom 355 (19,3 %) från icke-statliga organisationer, plattformar eller nätverk, 270 (14,7 %) från privata företag (främst mikroföretag och små företag) och 127 (6,9 %) från forskare och akademiker.

Den analys som sammanfattas nedan fokuserar på svarande med erfarenhet av följande EU-program:

1. Programmet Ett Europa för medborgarna och/eller
2. Programmet Rättigheter, jämlikhet och medborgarskap och/eller
3. Programmet Kreativa Europa och/eller
4. Programmet Rättsliga frågor.

Nedan redogörs för vissa av de huvudsakliga resultaten.

- Enligt deltagarna är ”Främja den europeiska identiteten och gemensamma värderingar” och ”Främja rättigheter och jämlikhet” viktiga gemensamma politiska utmaningar (bland de första fyra utmaningar som nämns) som bör tas upp i vart och ett av de fyra programmen. ”Stödja aktivt medborgarskap, demokratiskt deltagande i samhället och rättsstaten” och ”Främja social inkludering och rättvisa” framstår också som viktiga utmaningar som måste hanteras i de relevanta programmen, men i mindre utsträckning i programmet Kreativa Europa, där ekonomiska utmaningar och kulturell mångfald är viktigare.

- Minst hälften av de svarande som har erfarenhet av de fyra berörda programmen anser att politikområdena ”Stödja innovation”, ”Främja den europeiska kulturella mångfalden och det europeiska kulturarvet” och ”Främja den europeiska identiteten och gemensamma värderingar” i mycket eller relativt stor utsträckning hanterar utmaningarna. Vidare anser 52 % av de svarande som har erfarenheter från programmet Kreativa Europa att politiken att ”Stödja konkurrenskraften i de kulturella och kreativa sektorerna i Europa” i mycket eller relativt stor utsträckning hanterar utmaningarna.
- Omkring 80 % av de svarande med erfarenhet från de fyra ovannämnda EU-programmen angav att dessa program i mycket eller ganska stor utsträckning har något att tillföra utöver det som EU-länderna skulle kunna uppnå på nationell, regional eller lokal nivå.
- De främsta faktorer som de svarande angav skulle kunna hindra att målen för de pågående programmen/fonderna uppnås är mycket likartade, oberoende av program: ”Programmets budgetar är inte tillräckliga för att tillfredsställa efterfrågan”, ”Otillräckligt stöd till småskaliga aktörer”, och ”Det finns inget stöd till förstagångssökande” identifieras som de främsta tre hindren.
- Svarande med erfarenhet från ett eller flera av de fyra EU-programmen är ense om att ”enklare ansökningsblanketter”, ”underlättande av strukturerade nätverk och partnerskap”, ”underlättande av finansiering av åtgärder som omfattar flera åtgärdsområden” och ”bättre samordning mellan olika program eller fonder” är de viktigaste åtgärder som bör vidtas för att förenkla och minska den administrativa bördan för bidragsmottagarna.

• **Konsekvensbedömning**

Konsekvensbedömningen utarbetades för att analysera ett möjligt förslag om ett europeiskt program för kultur, rättigheter och värden som skulle slå samman 2014–2020 års program Rättigheter, jämlikhet och medborgarskap, Ett Europa för medborgarna, Kreativa Europa och Rättsliga frågor. Kommissionen beslutade att ha programmet Kreativa Europa som ett självständigt program och att inrätta en fond för rättsliga frågor, rättigheter och värden med två underliggande finansieringsprogram: programmet för rättsliga frågor och programmet för rättigheter och värden. Konsekvensbedömningen är fortfarande giltig för att underbygga alla dessa initiativ.

Den 20 april 2018 avgav nämnden för lagstiftningskontroll ett positivt yttrande om den åtföljande konsekvensbedömningen. Nämnden inkluderade en rekommendation som ytterligare förbättrar rapporten. Till nyckelaspekterna i denna rekommendation hörde ett fullt utnyttjande av utvärderingsresultaten, en bättre utformning av de framtida prioriteringarna och ett förtydligande av de förväntade effekterna av förändringarna när det gäller genomförandemekanismerna. Dessa aspekter förstärktes i den slutliga versionen av konsekvensbedömningen. I konsekvensbedömningen sammanställdes erfarenheterna från programmen Kreativa Europa, Rättigheter, jämlikhet och medborgarskap, Ett Europa för medborgarna och Rättsliga frågor och en ny struktur föreslogs. Den undersökte även genomförandemekanismer som kommer att främja EU:s värden och kultur samtidigt som de bidrar till att uppnå de mål som rör effektivitet, flexibilitet, synergier och förenkling som fastställts för nästa fleråriga budgetram. Resultaten av halvtidsöversynen har vederbörligen beaktats. Samtliga utvärderade program har visat på ett tydligt mervärde. Med det nya systemet med gruppering i kluster, kommer det att vara möjligt att ytterligare utnyttja de nuvarande programmens potential att främja EU:s värden och att öka mervärdet för EU.

Tre huvudscenarier analyserades:

- Att behålla situationen oförändrad med fyra finansieringsprogram under underklustret ”värden” i EU-budgeten, nämligen programmet Rättigheter, jämlikhet och medborgarskap, programmet Rättsliga frågor, programmet Kreativa Europa och programmet Ett Europa för medborgarna.
- Som ett alternativ till den nuvarande situationen och grundscenariot föreslogs ett andra scenario som utvecklar synergier mellan de nuvarande programmen och kombinerar dem för att forma en enda politisk övergripande ram för EU:s värden med två underliggande finansieringsprogram: det europeiska programmet för kultur, rättigheter och värden och programmet för rättsliga frågor.
- Ett tredje scenario innebär att ett enda finansieringsprogram skapas som omfattar alla de fyra ovannämnda finansieringsprogrammen.

Grundscenariot: oförändrad situation med fyra finansieringsprogram och en proportionell budgetminskning på 15 %

En analys av grundscenariot med en möjlig minskning med 15 % av de tillgängliga medlen visar att detta skulle påverka genomförandet av politiken negativt. Det skulle särskilt leda till följande:

En minskning med 15 % av finansieringen av programmet **Rättigheter, jämlikhet och medborgarskap** skulle leda till att en årlig prioritering skulle behöva göras, dvs. att medel skulle behöva inriktas på vissa politikområden ett år och att andra områden skulle främjas andra år, vilket strider mot de ökande behoven på området. Denna minskning skulle också innebära att man skulle behöva dra in på studier, uppgiftsinsamlingar, informationskampanjer osv., som är nödvändiga för en sund, evidensbaserad politik och lagstiftning.

För programmet **Ett Europa för medborgarna** skulle en budgetminskning på 15 % leda till att referensbudgeten skulle minskas till 157 miljoner EUR, vilket inte är tillräckligt för att uppfylla kommissionens åtagande att sätta medborgarna i centrum för den europeiska processen. Den kritiska massan av deltagare och den geografiska täckning som behövs för att uppnå den avsedda effekten skulle inte längre nås. Ett stabilt budgetanslag (baserat på 2017 års budget) skulle möjliggöra kontinuitet, men fortfarande ha begränsade effekter.

En minskning med 15 % av finansieringen av **delprogrammet media inom Kreativa Europa** skulle oundvikligen betyda att man skulle behöva rationalisera och inrikta sig på ett begränsat antal åtgärder. En minskad finansiering skulle på ett oproportionerligt sätt påverka länder med mindre produktion och/eller länder med mindre geografisk eller språklig yta. Det skulle också minska antalet utbildningsverksamheter för yrkesverksamma på det audiovisuella området och antalet EU-samproduktioner, som är de verk som har bäst förutsättningar att nå framgång över gränserna. En minskning av omfattningen av nätverket av biografoperatörer skulle påverka EU-medborgares tillgång till icke-nationella europeiska produktioner, särskilt EU-medborgare från länder i Central- och Östeuropa.

En minskning med 15 % till **delprogrammet kultur inom Kreativa Europa** skulle göra det omöjligt att nå den kritiska massa som behövs för att tillgodose behoven för de kulturella och kreativa sektorerna. Detta skulle särskilt betyda mindre europeiskt mervärde och därmed minskad påverkan på den kulturella mångfalden, färre möjligheter till gränsöverskridande samarbete, mindre marknadsmöjligheter och sämre karriärmöjligheter för yrkesutövare inom de kulturella och kreativa sektorerna. Effekterna på samhället skulle minska och den internationella öppenheten i programmet skulle eventuellt behöva begränsas till den nivå som förelåg före 2014, samt deltagande av viktiga angränsande partnerländer till EU behöva avslutas.

Den **finansiella garantin** för de kulturella och kreativa sektorerna skulle kunna utsättas för risk, vilket skulle vara skadligt för dessa sektorer, särskilt för länder i östra Europa där finansmarknaderna är mindre utvecklade och det därför finns sämre möjligheter att få tillgång till finansiering.

Avfärdat alternativ i konsekvensbedömningen: ett program

Av skäl som rör den rättsliga grunden har det alternativ som föreslogs i det tredje scenariot med ett enda instrument/program avfärdats. Flertalet av verksamheterna och politikområdena bygger på artiklar som föreskriver det ordinarie lagstiftningsförfarandet, utom vad gäller det nuvarande programmet Ett Europa för medborgarna. För närvarande är det programmet huvudsakligen inriktat på medborgardeltagande och bygger därför på artikel 352 i EUF-fördraget (enhällighet). Efter en analys har man kommit fram till att målen för de motsvarande verksamheterna skulle kunna anpassa så att de passar in i den nya strategin med ett bredare program, om deras inriktning ändras i viss mån; i så fall skulle de omfattas av tillämpningsområdet för artikel 167.1 och 167.2 i EUF-fördraget, som föreskriver det ordinarie lagstiftningsförfarandet. Med hänsyn till Förenade kungarikets och Irlands ställning med avseende på området med frihet, säkerhet och rättvisa och Danmarks ställning enligt vad som anges i protokollen 21 och 22 som är fogade till fördragen, bör dock programmet för rättsliga frågor även fortsättningsvis vara ett separat instrument.

Föreslaget alternativ i konsekvensbedömningen: en EU-ram om värden med två finansieringsprogram

Analysen visar att det finns utrymme för förbättring i förhållande till den nuvarande situationen med fyra finansieringsprogram. Därför föreslås som ett alternativ till den nuvarande situationen och grundscenariot att synergier utvecklas mellan de nuvarande programmen och budgetrubrikerna och att de kombineras till en enda politisk övergripande ram för EU:s värden med två underliggande finansieringsprogram: det europeiska programmet för kultur, rättigheter och värden och programmet för rättsliga frågor, som det redogörs för nedan.

Den nya utformningen av den framtida finansieringen som ett alternativ till grundscenariot syftar till att

- utveckla synergier bland politikområden och finna en gemensam grund för åtgärder, samtidigt som hänsyn tas till deras särdrag,
- minska överlappningar och fragmentering,
- säkerställa flexibilitet vid tilldelningen av medel, men samtidigt en viss grad av förutsägbarhet i finansieringen av varje politikområde,
- främja sektorsöverskridande och innovativa åtgärder,
- säkerställa att det finns en kritisk massa av resurser för att främja värden, samtidigt som behoven för varje politikområde beaktas.

Alternativ som valdes

Kommissionen beslutade att ha programmet Kreativa Europa som ett självständigt program och att inrätta en fond för rättsliga frågor, rättigheter och värden som omfattar två program: programmet för rättsliga frågor och programmet för rättigheter och värden. Konsekvensbedömningen är fortfarande giltig för att underbygga dessa initiativ. Detta beslut

återspeglas i det förslagspaket avseende en flerårig budgetram efter 2020 som kommissionen lade fram den 2 maj 2018⁶.

- **Förenkling**

Förenklingsåtgärder, t.ex. enhetsbelopp, schablonsatser och enhetskostnader, kommer att eftersträvas vid genomförandet av programmet för rättsliga frågor.

Komplexiteten och heterogeniteten i finansieringsreglerna för de nuvarande programmen utgör ett hinder för sökande. Att använda en enda kontaktpunkt för externa användares deltagande i bidragens livscykel (deltagarportalen), som inbegriper ett heltäckande system för förvaltning av bidrag, spelar en viktig roll när det gäller att förenkla tillgången till programmet. Programmet för rättsliga frågor kommer även i fortsättningen att förvaltas genom kommissionens gemensamma it-system som utvecklades för programmet Horisont 2020.

- **Grundläggande rättigheter**

Programmets mål har nära anknytning till främjandet av grundläggande rättigheter och överensstämmer med EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna. I synnerhet kommer programmet för rättsliga frågor (och programmet för rättigheter och värden) att vara en del av en fond för rättsliga frågor, rättigheter och värden inom ramen för EU-budgeten som syftar till att upprätthålla öppna, demokratiska och inkluderande samhällen, stärka medborgarnas ställning genom att skydda och främja rättigheter och värden samt vidareutveckla EU:s område med rättvisa.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Finansieringsramen för genomförandet av programmet för rättsliga frågor för perioden 1 januari 2021–31 december 2027 kommer att vara [305 000 000 EUR] i löpande priser.

5. ÖVRIGA INSLAG

- **Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering**

Kommissionen kommer att fortsätta att förvalta programmet för rättsliga frågor direkt både för bidrag och upphandling.

En genomförandeplan kommer att utarbetas för att fastställa formerna för genomförandet av programmet.

En plan för övervakning och utvärdering kommer att utarbetas för att specificera hur åtgärderna ska genomföras i praktiken och fastställa vilken datastrategi som ska användas. Programmet kommer att övervakas såväl fortlöpande (t.ex. för att snabbt reagera på oförutsedda händelser och exceptionella behov) som med regelbundna intervaller (till exempel för att rapportera om viktiga händelser, såsom ansökningsomgångar, projektgranskningar och samordnings- och informationsevenemang). I förekommande fall kommer övervakningen att bidra till programmets huvudsakliga indikatorer. Övervakningsrapporterna kommer senare att användas som underlag för

- en halvtidsutvärdering (senast fyra år efter det att programmet började genomföras), kombinerad med en slututvärdering av de föregående programmen, och
- en slututvärdering (senast fyra år efter utgången av programperioden).

⁶ COM(2018) 321.

Dessa utvärderingar kommer att genomföras i enlighet med punkterna 22 och 23 i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016⁷, om de tre institutionerna har bekräftat att utvärderingar av befintlig lagstiftning och politik bör ligga till grund för konsekvensbedömningar av olika alternativ för vidare åtgärder. Utvärderingarna kommer att bedöma programmets praktiska effekter på grundval av dess indikatorer/mål och en detaljerad analys av i vilken utsträckning programmet kan anses vara relevant, ändamålsenligt och effektivt, ger ett tillräckligt europeiskt mervärde och stämmer överens med EU:s övriga politik. De kommer att inbegripa tillvaratagna erfarenheter för att åtgärda eventuella brister/problem eller möjligheter att ytterligare förbättra åtgärderna eller deras resultat och att maximera deras utnyttjande/effekter.

Kommissionen kommer att rapportera till Europaparlamentet, rådet och alla andra berörda EU-institutioner genom övervaknings- och utvärderingsrapporter och en offentlig resultattavla över programmets huvudsakliga indikatorer.

- **Ingående redogörelse för de specifika bestämmelserna i förslaget**

Syftet med den föreslagna lösningen är att kombinera en förenkling av finansieringsförfarandena, i enlighet med vad alla berörda parter har begärt, med en mer resultatinriktad strategi.

I förslaget anges programmets allmänna och särskilda mål (artikel 3) och vilka typer av verksamhet som ska finansieras (bilaga I). De allmänna och särskilda målen fastställer programmets räckvidd (politikområden), medan de olika typerna av verksamheter är finansieringsinriktade, tillämpliga på alla berörda politikområden och på ett övergripande sätt definierar möjliga resultat. Samtidigt visar de olika typerna av verksamheter var finansiering verkligen kan tillföra ett mervärde när det gäller att uppnå de politiska målen.

Vid genomförandet av denna förordning kommer kommissionen att årligen fastställa prioriteringarna för finansiering på de olika berörda politikområdena. Alla juridiska personer som är rättsligt etablerade i en medlemsstat eller i ett tredjeland som deltar i programmet får delta. Några andra begränsningar av tillgången till programmet finns inte.

Denna struktur möjliggör förenkling och bättre anpassning av programmet till de politiska behoven och den politiska utvecklingen. Vidare ger den en stabil grund för utvärdering, eftersom de särskilda målen är direkt knutna till indikatorer som kommer att ligga fast under hela programmets varaktighet och övervakas och bedömas regelbundet. För att uppnå flexibilitet och bättre genomförande föreslås inte att särskilda belopp ska reserveras för enskilda särskilda mål inom programmet.

⁷ Interinstitutionellt avtal mellan Europaparlamentet, Europeiska unionens råd och Europeiska kommissionen om bättre lagstiftning av den 13 april 2016, EUT L 123, 12.5.2016, s. 1.

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om inrättande av programmet för rättsliga frågor

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 81.1, 81.2 och 82.1,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande⁸,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande⁹,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och

av följande skäl:

- (1) I enlighet med artikel 2 i fördraget om Europeiska unionen ska unionen ”bygga på värdena respekt för människans värdighet, frihet, demokrati, jämlikhet, rättsstaten och respekt för de mänskliga rättigheterna, inklusive rättigheter för personer som tillhör minoriteter. Dessa värden ska vara gemensamma för medlemsstaterna i ett samhälle som kännetecknas av mångfald, icke-diskriminering, tolerans, rättvisa, solidaritet och principen om jämställdhet mellan kvinnor och män.” I artikel 3 anges vidare att ”[u]nionen ska ha som mål att främja freden, sina värden och folkens välfärd” och att den bland annat ska ”respektera rikedomerna hos sin kulturella och språkliga mångfald och sörja för att det europeiska kulturarvet skyddas och utvecklas”. Dessa värden bekräftas och uttrycks i de rättigheter och de principer som fastställs i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.
- (2) Dessa rättigheter och värden måste fortsätta att främjas och upprätthållas, spridas bland unionens medborgare och folk och stå i centrum för Europas samhällen. Därför bör en ny **fond för rättsliga frågor, rättigheter och värden**, som omfattar programmen för **rättigheter och värden** och för **rättsliga frågor**, inrättas inom ramen för unionens budget. I en tid då samhällena i Europa konfronteras med extremism, radikalisering och splittring, är det viktigare än någonsin att främja, stärka och försvara rättvisa, rättigheter och EU:s värden: mänskliga rättigheter, respekt för människans värdighet, frihet, demokrati, jämlikhet och rättsstaten. Detta kommer att få djupgående och direkta följder för politiken, samhället, kulturen och ekonomin i EU. Som en del av den nya fonden kommer programmet för rättigheter och värden att samla 2014–2020 års program Rättigheter, jämlikhet och medborgarskap, som inrättades

⁸ EUT C , , p. .

⁹ EUT C , , p. .

genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1381/2013¹⁰, och 2014–2020 års program Ett Europa för medborgarna, som inrättades genom rådets förordning (EU) nr 390/2014¹¹. Programmet för rättsliga frågor (nedan kallat *programmet*) kommer att fortsätta att stödja utvecklingen av ett integrerat europeiskt rättsligt område och gränsöverskridande samarbete som en fortsättning på det program Rättsliga frågor för perioden 2014–2020 som inrättades genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1381/2013¹² (nedan kallat *det föregående programmet*).

- (3) Fonden för rättsliga frågor, rättigheter och värden och dess två underliggande finansieringsprogram kommer främst att inriktas på personer och enheter som bidrar till att göra våra gemensamma värden, rättigheter och rika mångfald levande och dynamiska. Det slutliga målet är att främja och stödja vårt rättighetsbaserade, jämlika, inkluderande och demokratiska samhälle. Det innefattar ett dynamiskt civilsamhälle, som uppmuntrar människors demokratiska, samhälleliga och medborgerliga delaktighet och som främjar den rika mångfalden i det europeiska samhället och som även bygger på vår gemensamma historia och våra gemensamma minnen. I artikel 11 i EU-fördraget anges närmare att institutionerna på lämpligt sätt ska ge medborgarna och de representativa sammanslutningarna möjlighet att ge uttryck för och offentligt diskutera sina åsikter på alla unionens åtgärdsområden.
- (4) Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) föreskriver om inrättandet av ett område med frihet, säkerhet och rättvisa, med respekt för de grundläggande rättigheterna och de olika rättssystemen och rättsliga traditionerna i medlemsstaterna. För detta ändamål får unionen anta åtgärder för att utveckla det rättsliga samarbetet i civilrättsliga och straffrättsliga frågor och uppmuntra och stödja medlemsstaternas åtgärder när det gäller att förebygga brottslighet. Respekten för grundläggande rättigheter och för gemensamma principer och värden som icke-diskriminering, jämställdhet mellan könen, faktisk tillgång till rättslig prövning för alla, rättsstatsprincipen och ett välfungerande oberoende rättsväsende bör säkerställas när ett europeiskt område med rättvisa vidareutvecklas.
- (5) Finansiering bör även i fortsättningen vara ett viktigt verktyg för att framgångsrikt uppnå de ambitiösa målen i fördraget. Dessa mål bör uppnås bland annat genom inrättandet av ett flexibelt och effektivt program för rättsliga frågor, vilket bör underlätta planeringen och genomförandet av dessa mål.
- (6) I syfte att gradvis inrätta ett område med frihet, säkerhet och rättvisa ska unionen besluta om åtgärder rörande rättsligt samarbete i civilrättsliga och straffrättsliga frågor på grundval av principen om ömsesidigt erkännande av domar och rättsliga avgöranden, vilken sedan Europeiska rådets möte i Tammerfors den 15 och 16 oktober 1999 är en hörnsten i det rättsliga samarbetet inom unionen. Ömsesidigt erkännande kräver en hög grad av ömsesidigt förtroende mellan medlemsstaterna. Åtgärder för tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning har antagits på flera områden för att underlätta ömsesidigt erkännande och främja ömsesidigt förtroende. Ett väl fungerande område med rättvisa, där hindren för gränsöverskridande rättsliga

¹⁰ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1381/2013 av den 17 december 2013 om inrättande av ett program Rättigheter, jämlikhet och medborgarskap för perioden 2014–2020 (EUT L 354, 28.12.2013, s. 62)

¹¹ Rådets förordning (EU) nr 390/2014 av den 14 april 2014 om inrättande av programmet ”Ett Europa för medborgarna” för perioden 2014–2020 (EUT L 115, 17.4.2014, s. 3).

¹² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1381/2013 av den 17 december 2013 om inrättande av ett program Rättigheter, jämlikhet och medborgarskap för perioden 2014–2020 (EUT L 354, 28.12.2013, p. 62).

förfaranden och för tillgång till rättslig prövning i gränsöverskridande situationer har avskaffats, är också av avgörande betydelse för att säkerställa ekonomisk tillväxt.

- (7) Respekt för rättsstatsprincipen är avgörande för en hög grad av ömsesidigt förtroende på området rättsliga och inrikes frågor, särskilt för ett effektivt rättsligt samarbete i civilrättsliga och straffrättsliga frågor som bygger på ömsesidigt erkännande. Respekten för rättsstaten är ett av de gemensamma värden som fastställs i artikel 2 i EU-fördraget, och principen om ett effektivt domstolsskydd som förskrivs i artikel 19.1 i EU-fördraget och i artikel 47 i stadgan om de grundläggande rättigheterna är konkreta uttryck för rättsstatsprincipen. Att främja rättsstatsprincipen genom att stödja arbetet med att förbättra nationella rättssystemens oberoende, kvalitet och effektivitet stärker det ömsesidiga förtroende som är oundgängligt för det rättsliga samarbetet i civilrättsliga och straffrättsliga frågor.
- (8) Enligt artiklarna 81.2 h och 82.1 c i EUF-fördraget ska unionen stödja utbildningen av domare och övrig personal inom rättsväsendet som ett sätt att förbättra det rättsliga samarbete i civilrättsliga och straffrättsliga frågor som bygger på principen om ömsesidigt erkännande av domar och rättsliga avgöranden. Utbildning av yrkesverksamma inom rättsväsendet är ett viktigt verktyg för att utveckla en samsyn om hur rättsstatsprincipen bäst kan upprätthållas. Det bidrar till att bygga upp det europeiska området med rättvisa genom att skapa en gemensam rättskultur bland yrkesverksamma inom rättsväsendet i medlemsstaterna. Det är av avgörande betydelse att säkerställa en korrekt och enhetlig rättstillämpning inom unionen och ett ömsesidigt förtroende mellan yrkesverksamma inom rättsväsendet vid gränsöverskridande förfaranden. De utbildningsverksamheter som får stöd enligt programmet bör bygga på en förnuftig bedömning av utbildningsbehoven, använda de senaste utbildningsmetoderna, inbegripa gränsöverskridande evenemang som samlar yrkesverksamma jurister från olika medlemsstater, omfatta inslag av aktivt lärande och nätverksbyggande samt vara hållbara.
- (9) Rättslig utbildning kan omfatta olika aktörer, såsom medlemsstaternas rättsliga, judiciella och administrativa myndigheter, akademiska institutioner, nationella organ med ansvar för rättslig utbildning, utbildningsorganisationer eller -nätverk på europeisk nivå eller nätverk för samordnare av unionsrätten vid domstolar. Organ och enheter som verkar i ett allmänt europeiskt intresse på området utbildning inom rättsväsendet, såsom det europeiska nätverket för rättslig utbildning, Europeiska rättsakademien, det europeiska nätverket för domstolsadministrationer (ENCJ), sammanslutningen av de högsta förvaltningsdomstolarna i Europeiska unionen, nätverket för ordförande vid högsta domstolarna i Europeiska unionen och Europeiska institutet för offentlig administration, bör fortsätta att spela sin roll när det gäller att främja fortbildningsprogram med en verklig europeisk dimension för domare och övrig personal inom rättsväsendet, och bör därför ges adekvat ekonomiskt stöd i enlighet med de förfaranden och kriterier som anges i de årliga arbetsprogram som kommissionen antar i enlighet med denna förordning.
- (10) Programmet bör stödja det årliga arbetsprogrammet för det europeiska nätverket för rättslig utbildning, som är en viktig aktör när det gäller att tillhandahålla rättslig utbildning. Det europeiska nätverket för rättslig utbildning befinner sig i en särställning, eftersom det är det enda nätverk på unionsnivå som samlar medlemsstaternas organ för rättslig utbildning. Det har en unik ställning när det gäller att organisera utbyten för nya och erfarna domare och åklagare mellan alla medlemsstater och att samordna de nationella utbildningsorganens arbete med att organisera utbildningar som rör unionsrätt och att främja god utbildningspraxis. Det

europiska nätverket för rättslig utbildning tillhandahåller också utbildningar av hög kvalitet på ett kostnadseffektivt sätt på unionsnivå. I nätverket ingår vidare organen för rättslig utbildning i kandidatländer som observatörer.

- (11) Åtgärder enligt programmet bör stödja ett förstärkt ömsesidigt erkännande av domar och rättsliga avgöranden, den tillnärmning av lagstiftningen som är nödvändig för att underlätta samarbetet mellan alla relevanta myndigheter, inbegripet finansunderrättelseenheter, och domstolsskyddet för individuella rättigheter på privaträttens område. Programmet bör också främja den processrättsliga lagstiftningen för gränsöverskridande mål och ärenden och en större konvergens inom civilrätten, vilket kommer att bidra till att undanröja hinder för väl fungerande rättsliga och utomrättsliga förfaranden till nytta för alla parter i en civilrättslig tvist. För att stödja ett effektivt genomdrivande och den praktiska tillämpningen av unionsrätten på området för rättsligt samarbete i civilrättsliga frågor bör programmet stödja funktionen av det europeiska rättsliga nätverk på privaträttens område som inrättades genom rådets beslut 2001/470/EG.
- (12) Programmet bör, i enlighet med artikel 3.3 i EU-fördraget, artikel 24 i stadgan och Förenta nationernas konvention från 1989 om barnets rättigheter, stödja skyddet av barnets rättigheter och bör integrera främjandet av barnets rättigheter i genomförandet av alla dess åtgärder.
- (13) Programmet för 2014–2020 har möjliggjort utbildningsverksamheter om unionsrätt, särskilt om stadgans räckvidd och tillämpning, vilka har varit riktade mot medlemmar av domstolsväsendet och andra yrkesverksamma jurister. I sina slutsatser om tillämpningen av stadgan om de grundläggande rättigheterna under 2016 erinrade rådet om vikten av att öka medvetenheten bland beslutsfattare, rättstillämpare och rättighetshavarna själva om tillämpningen av stadgan, på nationell nivå och unionsnivå. För att integrera grundläggande rättigheter på ett konsekvent sätt är det därför nödvändigt att utvidga det ekonomiska stödet till att även omfatta medvetandehöjande åtgärder för andra offentliga myndigheter än rättsliga myndigheter och yrkesverksamma inom rättsväsendet.
- (14) Enligt artikel 67 i EUF-fördraget ska unionen utgöra ett område med frihet, säkerhet och rättvisa med respekt för de grundläggande rättigheterna, och härvid är tillgången till rättslig prövning avgörande. För att underlätta en effektiv tillgång till rättslig prövning och i syfte att främja det ömsesidiga förtroende som är oundgängligt för att området med frihet, säkerhet och rättvisa ska fungera väl, är det nödvändigt att utvidga det ekonomiska stödet till att även omfatta åtgärder som vidtas av andra myndigheter än rättsliga myndigheter och yrkesverksamma inom rättsväsendet, samt av andra organisationer i det civila samhället, vilka bidrar till dessa mål.
- (15) Programmet bör i enlighet med artiklarna 8 och 10 i EUF-fördraget också stödja integreringen av målen jämställdhet mellan kvinnor och män och icke-diskriminering i alla sina verksamheter.
- (16) Åtgärder som omfattas av denna förordning bör bidra till att skapa ett europeiskt området med rättvisa, öka det gränsöverskridande samarbetet och samarbetet i nätverk samt bidra till att uppnå en korrekt och konsekvent tillämpning av unionsrätten. Finansieringsverksamheterna bör också bidra till en gemensam syn på unionens värden och till rättsstatsprincipen, bättre kunskaper om unionens lagstiftning och politik, utbyte av sakkunskaper och bästa praxis i samband med alla berörda parter användning av instrument för rättsligt samarbete, samt till spridning av kompatibla digitala lösningar som underbygger ett smidigt och effektivt gränsöverskridande

samarbete. De bör även tillhandahålla en sund analytisk grund för utvecklingen, genomdrivandet och den korrekta tillämpningen av unionens lagstiftning och politik. Insatser på unionsnivå innebär att dessa verksamheter kan genomföras konsekvent i hela unionen och ger stordriftsfördelar. Vidare är unionen bättre ägnad än medlemsstaterna att hantera gränsöverskridande situationer och att tillhandahålla en europeisk plattform för ömsesidigt lärande.

- (17) Kommissionen bör säkerställa övergripande konsekvens, komplementaritet och synergier med det arbete som utförs av unionens organ och byråer, såsom Eurojust, EU-LISA och Europeiska åklagarmyndigheten, och bör utvärdera det arbete som utförs av andra nationella och internationella aktörer på de områden som omfattas av programmet.
- (18) Det är nödvändigt att säkerställa att alla åtgärder och verksamheter som genomförs inom ramen för programmet har ett europeiskt mervärde och att de kompletterar medlemsstaternas insatser och är konsekventa med andra unionsverksamheter. För att säkerställa en effektiv tilldelning av medel ur unionens allmänna budget bör konsekvens, komplementaritet och synergier eftersträvas mellan finansieringsprogram som stödjer politikområden med nära anknytning till varandra, särskilt inom fonden för rättsliga frågor, rättigheter och värden – och således med programmet för rättigheter och värden – och mellan programmet för rättsliga frågor och programmet för den inre marknaden, gränsförvaltning och säkerhet, särskilt asyl- och migrationsfonden (Amif) och fonden för inre säkerhet samt strategisk infrastruktur, särskilt programmet för ett digitalt Europa, programmet Erasmus+, ramprogrammet för forskning och innovation, instrumentet för stöd inför anslutningen och Life-förordningen¹³.
- (19) I denna förordning fastställs en finansieringsram för programmet för rättsliga frågor som ska utgöra det särskilda referensbeloppet, i den mening som avses i [punkt 17 i det interinstitutionella avtalet av den 2 december 2013 mellan Europaparlamentet, rådet och kommissionen om budgetdisciplin, samarbete i budgetfrågor och sund ekonomisk förvaltning¹⁴ för Europaparlamentet och rådet under det årliga budgetförfarandet.
- (20) Förordning (EU, Euratom) [the new FR] (nedan kallad *budgetförordningen*) gäller för detta program. I den förordningen fastställs regler för genomförandet av unionens budget, inklusive regler om bidrag, priser, upphandling, indirekt genomförande, finansieringsinstrument och budgetgarantier.
- (21) Typerna av finansiering och metoderna för genomförande enligt denna förordning bör väljas ut på grundval av hur väl de bidrar till att uppnå de särskilda målen för åtgärderna och åstadkomma resultat, med beaktande av framför allt kostnaderna för kontroller, den administrativa bördan och den förväntade risken för bristande efterlevnad. Detta bör omfatta beaktande av användning av enhetsbelopp, schablonsatser och enhetskostnader, samt finansiering som inte är kopplad till kostnaderna, enligt vad som avses i artikel 125.1 i budgetförordningen.

¹³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1293/2013 av den 11 december 2013 om inrättandet av ett program för miljö och klimatpolitik (Life) samt om upphävande av förordning (EG) nr 614/2007 (EUT L 347, 20.12.2013, s. 185).

¹⁴ [EUT C 373, 20.12.2013, s. 1. http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2013.373.1.0001.01.ENG&toc=OJ:C:2013:373:TOC]

- (22) I enlighet med budgetförordningen, Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013¹⁵, rådets förordning (EG, Euratom) nr 2988/95¹⁶, rådets förordning (Euratom, EG) nr 2185/96¹⁷ och rådets förordning (EU) 2017/1939¹⁸ ska unionens ekonomiska intressen skyddas genom proportionella åtgärder, inbegripet förebyggande, upptäckt, korrigerande och utredning av oriktigheter och bedrägerier, återkrav av belopp som gått förlorade, betalats ut på felaktiga grunder eller använts felaktigt samt i tillämpliga fall administrativa sanktioner. I enlighet med förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 och förordning (Euratom, EG) nr 2185/96 får Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) utföra administrativa utredningar, inbegripet kontroller och inspektioner på plats, i syfte att fastställa om det har förekommit bedrägeri, korruption eller annan olaglig verksamhet som påverkar unionens ekonomiska intressen. I överensstämmelse med förordning (EU) 2017/1939 får Europeiska åklagarmyndigheten utreda och lagföra bedrägeri och andra brott som påverkar unionens ekonomiska intressen i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1371¹⁹. I enlighet med budgetförordningen ska varje person eller enhet som mottar medel från unionen samarbeta till fullo för att skydda unionens ekonomiska intressen, bevilja kommissionen, Olaf, Europeiska åklagarmyndigheten och Europeiska revisionsrätten de rättigheter och den tillgång som krävs och säkerställa att tredje parter som är involverade i förvaltningen av medel från unionen beviljar likvärdiga rättigheter.
- (23) Tredjeländer som är medlemmar i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) bör kunna delta i unionsprogram inom ramen för det samarbete som inrättats genom EES-avtalet, enligt vilket programmen kan genomföras genom ett beslut enligt det avtalet. Tredjeländer får också delta på grundval av andra rättsliga instrument. En särskild bestämmelse bör införas i denna förordning för att bevilja de rättigheter och den tillgång som krävs för att den behöriga utanordnaren, Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) och Europeiska revisionsrätten ska kunna utöva sina respektive befogenheter på ett heltäckande sätt.
- Övergripande finansiella regler som antagits av Europaparlamentet och rådet på grundval av artikel 322 i EUF-fördraget är tillämpliga på denna förordning. Dessa regler fastställs i budgetförordningen och bestämmer särskilt förfarandet för upprättande och genomförande av budgeten genom bidrag, upphandling, priser och indirekt genomförande samt föreskriver kontroller av finansiella aktörers ansvar. Regler som antas på grundval av artikel 322 i EUF-fördraget gäller även skyddet av unionens budget vid generella brister när det gäller rättsstatsprincipen i medlemsstaterna, eftersom respekten för rättsstatsprincipen är en förutsättning för en sund ekonomisk förvaltning och en verkningsfull EU-finansiering.

¹⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 av den 11 september 2013 om utredningar som utförs av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1073/1999 och rådets förordning (Euratom) nr 1074/1999

(EUT L 248, 18.9.2013, s. 1).

¹⁶ Rådets förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 av den 18 december 1995 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen (EGT L 312, 23.12.1995, s. 1).

¹⁷ Rådets förordning (Euratom, EG) nr 2185/96 av den 11 november 1996 om de kontroller och inspektioner på platsen som kommissionen utför för att skydda Europeiska gemenskapernas finansiella intressen mot bedrägerier och andra oegentligheter (EGT L 292, 15.11.1996, s. 2).

¹⁸ Rådets förordning (EU) 2017/1939 av den 12 oktober 2017 om genomförande av fördjupat samarbete om inrättande av Europeiska åklagarmyndigheten (EUT L 283, 31.10.2017, s. 1).

¹⁹ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1371 av den 5 juli 2017 om bekämpande genom straffrättsliga bestämmelser av bedrägeri som riktar sig mot unionens finansiella intressen (EUT L 198, 28.7.2017, s. 29).

- (25) I enlighet med [artikel 94 i rådets beslut 2013/755/EU²⁰] är personer och enheter i utomeuropeiska länder och territorier berättigade till finansiering i enlighet med de bestämmelser och mål som gäller för programmen och eventuella ordningar som gäller för den medlemsstat till vilken berört utomeuropeiskt land eller territorium är knutet.
- (26) För att ge uttryck för vikten av att bekämpa klimatförändringar i överensstämmelse med unionens åtaganden att genomföra Parisavtalet och uppfylla Förenta nationernas mål för hållbar utveckling, kommer detta program att bidra till att strömlinjeforma klimatsatser och till att uppnå det övergripande målet att 25 % av utgifterna i EU-budgeten ska stödja klimatmålen. Relevanta åtgärder kommer att identifieras under förberedelserna och genomförandet av programmet och på nytt bedömas i samband med halvtidsutvärderingen av det.
- (27) I enlighet med punkterna 22 och 23 i det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning av den 13 april 2016 behöver detta program utvärderas på grundval av information som samlas in till följd av specifika övervakningskrav, samtidigt som överreglering och administrativa bördor, särskilt för medlemsstaterna, undviks. Dessa krav kan i tillämpliga fall innefatta mätbara indikatorer som tjänar som grund för utvärdering av programmets konsekvenser i praktiken.
- (28) I syfte att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av denna förordning bör befogenheten att anta akter i enlighet med artikel 290 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt delegeras till kommissionen med avseende på indikatorer, i enlighet med vad som anges i artiklarna 12 och 14 samt i bilaga II. Det är särskilt viktigt att kommissionen genomför lämpliga samråd under sitt förberedande arbete, inklusive på expertnivå, och att dessa samråd genomförs i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning av den 13 april 2016. För att säkerställa lika stor delaktighet i förberedelsen av delegerade akter erhåller Europaparlamentet och rådet alla handlingar samtidigt som medlemsstaternas experter, och deras experter ges systematiskt tillträde till möten i kommissionens expertgrupper som arbetar med förberedelse av delegerade akter.
- (29) För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av denna förordning bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter. Dessa genomförandebefogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011²¹.
- (30) I enlighet med artiklarna 1 och 2 i protokoll nr 22 om Danmarks ställning, fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, deltar Danmark inte i antagandet av denna förordning, som inte är bindande för eller tillämplig på Danmark.
- (31) [I enlighet med artikel 3 och artikel 4a.1 i protokoll nr 21 om Förenade kungarikets och Irlands ställning med avseende på området med frihet, säkerhet och rättvisa, fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, har Irland [genom en skrivelse av den ...] meddelat att det önskar delta i antagandet och tillämpningen av denna förordning. ELLER

²⁰ Rådets beslut 2013/755/EU av den 25 november 2013 om associering av de utomeuropeiska länderna och territorierna med Europeiska unionen (ULT-beslutet) (EUT L 344, 19.12.2013, s. 1).

²¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13).

I enlighet med artiklarna 1 och 2 och artikel 4a.1 i protokoll nr 21 om Förenade kungarikets och Irlands ställning med avseende på området med frihet, säkerhet och rättvisa, fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, och utan att det påverkar tillämpningen av artikel 4 i det protokollet, deltar Irland inte i antagandet av denna förordning, som inte är bindande för eller tillämplig på Irland.]

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1 *Syfte*

Genom denna förordning inrättas programmet för rättsliga frågor (nedan kallat *programmet*).

I förordningen fastställs målen för programmet, budgeten för perioden 2021–2027, formerna för unionsfinansiering och reglerna för tillhandahållande av sådan finansiering.

Artikel 2 *Definition*

I denna förordning avses med

1. *domare och övrig personal inom rättsväsendet*: domare, åklagare och domstolspersonal samt andra yrkesverksamma inom rättsväsendet, såsom advokater, notarier, utmätningsmän eller exekutionstjänstemän, konkursförvaltare, medlare, domstolstolkare och -översättare, sakkunniga vid domstolar, fängelsepersonal och övervakare inom frivården.

Artikel 3 *Programmets mål*

1. Programmets allmänna mål är att bidra till vidareutvecklingen av ett europeiskt område med rättvisa som bygger på rättsstatsprincipen, ömsesidigt erkännande och ömsesidigt förtroende.
2. Programmet har följande särskilda mål, vilka beskrivs närmare i bilaga I:
 - (a) Att underlätta och stödja rättsligt samarbete i civilrättsliga och straffrättsliga frågor och att främja rättsstatsprincipen, inbegripet genom att stödja insatser för att effektivisera de nationella rättssystemen och verkställigheten av avgöranden.
 - (b) Att stödja och främja rättslig utbildning, i syfte att främja en gemensam kultur i rättsligt, judiciellt och rättsstatligt hänseende.
 - (c) Att underlätta faktisk tillgång till rättslig prövning för alla och effektiva rättsmedel, inbegripet på elektronisk väg, genom att främja effektiva civilrättsliga och straffrättsliga förfaranden och genom att främja och stödja brottsoffers rättigheter samt misstänkta och tilltalade personers processuella rättigheter i straffrättsliga förfaranden.

Artikel 4

Budget

1. Finansieringsramen för genomförandet av programmet för perioden 2021–2027 ska vara [305 000 000] EUR i löpande priser.
2. Det belopp som avses i punkt 1 får användas för tekniskt och administrativt bistånd för genomförandet av programmet, såsom förberedelse, övervakning, kontroll, revision och utvärdering, inklusive gemensamma informationstekniska system.
3. Utan att det påverkar tillämpningen av budgetförordningen får utgifter för åtgärder till följd av projekt som ingår i det första arbetsprogrammet vara stödberättigande från och med den 1 januari 2021.
4. Medel anslagna till medlemsstaterna inom ramen för delad förvaltning får på deras begäran överföras till programmet. Kommissionen ska förvalta dessa medel direkt i enlighet med artikel 62.1 a i budgetförordningen eller indirekt i enlighet med artikel 62.1 c i den förordningen. Om möjligt ska dessa resurser användas till förmån för den berörda medlemsstaten.

Artikel 5

Tredjeländer som är associerade till programmet

Programmet ska vara öppet för följande tredjeländer:

- (a) Medlemmar av Europeiska frihandelssammanslutningen (Efta) som är medlemmar i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES), i enlighet med villkoren i EES-avtalet.
- (b) Anslutande länder, kandidatländer och potentiella kandidater, i enlighet med de allmänna principer och villkor som fastställs för dessa länders deltagande i unionens program i ramavtal och associeringsrådsbeslut för respektive land, eller liknande avtal, och i enlighet med de särskilda villkor som föreskrivs i avtal mellan unionen och dessa länder.
- (c) Länder som omfattas av den europeiska grannskapspolitiken, i enlighet med de allmänna principer och villkor som fastställs för dessa länders deltagande i unionens program i ramavtal och associeringsrådsbeslut för respektive land, eller liknande avtal, och i enlighet med de särskilda villkor som föreskrivs i avtal mellan unionen och dessa länder.
- (d) Andra tredjeländer, i enlighet med de villkor som fastställs i särskilda avtal som omfattar tredjeländernas deltagande i unionens program, under förutsättning att avtalet
 - säkerställer en rättvis balans vad gäller bidrag från och förmåner till det tredjeland som deltar i unionsprogrammen,
 - föreskriver villkor för deltagande i programmen, inbegripet beräkning av ekonomiska bidrag till de enskilda programmen och deras administrativa kostnader; dessa bidrag ska utgöra inkomster avsatta för särskilda ändamål i enlighet med artikel [21.5] i [den nya budgetförordningen],
 - inte ger tredjelandet beslutsbefogenheter i fråga om programmet,

- garanterar unionens rätt att säkerställa en sund ekonomisk förvaltning och att skydda unionens ekonomiska intressen.

Artikel 6

Genomförande av och former för EU-finansiering

1. Programmet ska genomföras inom ramen för direkt förvaltning i enlighet med budgetförordningen eller inom ramen för indirekt förvaltning med organ som avses i artikel 61.1 c i budgetförordningen.
2. Programmet får tillhandahålla finansiering i alla former som anges i budgetförordningen.
3. [Bidrag till en ömsesidig försäkringsmekanism får täcka risken i samband med återkrav av medel från mottagare och ska betraktas som en tillräcklig garanti enligt budgetförordningen. Bestämmelserna i [artikel X i] förordning XXX [den förordning som efterträder förordningen om garantifonden] ska tillämpas].

Artikel 7

Typer av åtgärder

Åtgärder som bidrar till att uppnå ett särskilt mål som anges i artikel 3 får beviljas finansiering enligt denna förordning. Särskilt verksamheter som förtecknas i bilaga I ska berättiga till finansiering.

KAPITEL II

BIDRAG

Artikel 8

Bidrag

1. Bidrag inom programmet ska tilldelas och förvaltas i enlighet med avdelning VIII i budgetförordningen.

Artikel 9

Kumulativ [, kompletterande] och kombinerad finansiering

1. En åtgärd som har fått ett bidrag genom programmet får också erhålla ett bidrag från något annat unionsprogram, inbegripet fonder inom ramen för delad förvaltning, under förutsättning att bidragen inte täcker samma kostnader. [Den kumulativa finansieringen får inte överstiga de totala stödberättigande kostnaderna för åtgärden och stödet från olika unionsprogram får beräknas proportionellt.]
2. Om programmet och fonderna inom ramen för delad förvaltning i enlighet med artikel 1 i förordning (EU) [XX] [CPR] gemensamt ger ekonomiskt stöd till en enskild åtgärd, ska åtgärden genomföras i enlighet med de regler som anges i denna förordning, inbegripet regler om återkrav av belopp som betalats ut felaktigt.
3. Åtgärder som är stödberättigande enligt programmet och uppfyller de villkor som avses i andra stycket får identifieras i syfte att finansieras genom fonderna inom ramen för delad förvaltning. I detta fall ska de samfinansieringsgrader och de regler för stödberättigande som föreskrivs i denna förordning tillämpas.

De åtgärder som avses i första stycket ska uppfylla följande kumulativa villkor:

- (a) De har bedömts i en ansökningsomgång inom ramen för programmet.
- (b) De uppfyller minimikraven för kvalitet i den ansökningsomgången.
- (c) Det får inte finansieras inom ramen för den ansökningsomgången på grund av begränsningar i fråga om budgetmedel.

Åtgärderna ska genomföras av den förvaltande myndighet som avses i artikel [65] i förordning (EU) [XX] [CPR] i enlighet med de regler som anges i den förordningen och i fondspecifika förordningar, inbegripet regler om finansiella korrigeringar.

Artikel 10

Stödberättigade enheter

1. Utöver de kriterier som anges i [artikel 197] i budgetförordningen ska de kriterier för stödberättigande som fastställs i punkterna 2 och 3 tillämpas.
2. Följande enheter är berättigade till stöd:
 - (a) Rättsliga enheter etablerade i något av följande länder:
 - En medlemsstat eller ett utomeuropeiskt land eller territorium som är knutet till den.
 - Ett tredjeland som är associerat till programmet.
 - (b) Varje rättslig enhet som inrättats i enlighet med unionsrätten eller varje internationell organisation.
3. Ett bidrag för administrationskostnader får också tilldelas utan ansökningsomgång till det europeiska nätverket för rättslig utbildning för att täcka utgifter i samband med dess ständiga arbetsprogram.

KAPITEL III

PROGRAMPLANERING, ÖVERVAKNING, UTVÄRDERING OCH KONTROLL

Artikel 11

Arbetsprogram

1. Programmet ska genomföras med hjälp av arbetsprogram som avses i artikel 110 i budgetförordningen.
2. Arbetsprogrammet ska antas av kommissionen genom en genomförandeakt. Den genomförandeakten ska antas i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 17.

Artikel 12

Övervakning och rapportering

1. Indikatorer för rapportering om programmets uppfyllelse av de särskilda mål som anges i artikel 3 anges i bilaga II.
2. För att säkerställa en ändamålsenlig bedömning av programmets framsteg mot att uppnå sina mål ska kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 14 med avseende på att utveckla bestämmelserna om en ram för

övervakning och utvärdering, inbegripet genom ändringar av bilaga II för att se över och komplettera indikatorerna när så krävs.

3. Systemet för resultatrapportering ska säkerställa att uppgifter för övervakning av programmets genomförande och resultat samlas in ändamålsenligt, effektivt och rättidigt. För detta ändamål ska proportionella rapporteringskrav ställas på mottagare av unionens medel och medlemsstaterna.

Artikel 13 *Utvärdering*

1. Utvärderingar ska utföras i god tid för att kunna användas i beslutsprocessen.
2. En halvtidsutvärdering av programmet ska utföras när tillräcklig information finns tillgänglig om genomförandet av programmet, dock senast fyra år efter det att programmet började genomföras.
3. Vid utgången av perioden för genomförandet av programmet, dock senast fyra år efter utgången av den period som anges i artikel 1, ska en slututvärdering av programmet genomföras av kommissionen.
4. Kommissionen ska överlämna slutsatserna från dessa utvärderingar tillsammans med sina egna kommentarer till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén.

Artikel 14 *Utövande av delegeringen*

1. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen med förbehåll för de villkor som anges i denna artikel.
2. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artikel 12 ska ges till kommissionen till och med den 31 december 2027.
3. Den delegering av befogenhet som avses i artikel 12 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*, eller vid ett senare i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.
4. Innan kommissionen antar en delegerad akt, ska den samråda med experter som utsetts av varje medlemsstat i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning av den 13 april 2016.
5. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska den samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.
6. En delegerad akt som antas enligt artikel 12 ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period på två månader från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med två månader på Europaparlamentets eller rådets initiativ.

Artikel 15

Skydd av unionens ekonomiska intressen

Om ett tredjeland deltar i programmet genom ett beslut enligt ett internationellt avtal eller i enlighet med något annat rättsligt instrument, ska tredjelandet bevilja de rättigheter och den tillgång som krävs för att den behöriga utanordnaren, Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) och Europeiska revisionsrätten ska kunna utöva sina respektive befogenheter på ett heltäckande sätt. När det gäller Olaf ska dessa rättigheter innefatta rätten att utföra utredningar, däribland kontroller och inspektioner på plats, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 om utredningar som utförs av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf).

KAPITEL IV

ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER OCH SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 16

Information, kommunikation och publicitet

1. Mottagarna av unionsfinansiering ska framhålla unionsfinansieringens ursprung och säkerställa dess synlighet (i synnerhet när de främjar åtgärderna och deras resultat) genom att tillhandahålla enhetlig, verkningsfull och proportionell riktad information till olika målgrupper, däribland medierna och allmänheten.
2. Kommissionen ska vidta informations- och kommunikationsåtgärder avseende programmet och dess åtgärder och resultat. Medel som tilldelats programmet ska också bidra till spridningen av information om unionens politiska prioriteringar i den mån de berör de mål som avses i artikel 3.

Artikel 17

Kommittéförfarande

1. Kommissionen ska biträdas av en kommitté. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.
2. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 4 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.

Artikel 18

Upphävande

Förordning (EU) nr 1382/2013 ska upphöra att gälla med verkan från och med den 1 januari 2021.

Artikel 19

Övergångsbestämmelser

1. Denna förordning ska inte påverka fortsatt genomförande eller ändringar av de berörda åtgärderna, enligt förordning (EU) nr 1382/2013, som ska fortsätta att tillämpas på de berörda åtgärderna fram till dess att de avslutas.
2. Finansieringsramen för programmet får också omfatta utgifter för tekniskt och administrativt bistånd som är nödvändiga för övergången mellan programmet och de

åtgärder som antagits inom ramen för det föregående programmet, förordning (EU) nr 1382/2013.

3. Vid behov får anslag föras in i budgeten efter 2027 för att täcka de kostnader som föreskrivs i artikel 4.2, i syfte att möjliggöra förvaltning av åtgärder som inte slutförts den 31 december 2027.

Artikel 20
Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i medlemsstaterna i enlighet med fördragen.

Utfärdad i Bryssel den

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande

På rådets vägnar
Ordförande

FINANSIERINGSÖVERSIKT FÖR RÄTTSAKT

1. GRUNDLÄGGANDE UPPGIFTER OM FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET

- 1.1. Förslagets eller initiativets titel
- 1.2. Berörda politikområden (programkluster)
- 1.3. Typ av förslag eller initiativ
- 1.4. Grunder för förslaget eller initiativet
- 1.6. Varaktighet och budgetkonsekvenser
- 1.7. Planerad metod för genomförandet

2. FÖRVALTNING

- 2.1. Regler om uppföljning och rapportering
- 2.2. Förvaltnings- och kontrollsystem
- 2.3. Åtgärder för att förebygga bedrägeri och oriktigheter

3. BERÄKNADE BUDGETKONSEKVENSER AV FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET

- 3.1. Berörda rubriker i den fleråriga budgetramen och budgetrubriker i den årliga budgetens utgiftsdel
- 3.2. Beräknad inverkan på utgifterna
 - 3.2.1. *Sammanfattning av den beräknade inverkan på utgifterna*
 - 3.2.3. *Beräknad inverkan på anslag av administrativ natur*
 - 3.2.5. *Bidrag från tredje part*
- 3.3. Beräknad inverkan på inkomsterna

FINANSIERINGSÖVERSIKT FÖR RÄTTSAKT

1. GRUNDLÄGGANDE UPPGIFTER OM FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET

1.1. Förslagets eller initiativets titel

Programmet för rättsliga frågor

1.2. Berörda politikområden i den verksamhetsbaserade förvaltningen och budgeteringen²²

II. Sammanhållning och värden

7. Investera i människor, social sammanhållning och värden
--

Rättsliga frågor, rättigheter och värden
--

1.3. Typ av förslag eller initiativ

☐ en ny åtgärd

☐ en ny åtgärd som bygger på ett pilotprojekt eller en förberedande åtgärd²³

☒ en förlängning av en befintlig åtgärd

☐ en sammanslagning eller omdirigering av en eller flera åtgärder mot en annan/en ny åtgärd

1.4. Grunder för förslaget eller initiativet

1.4.1. *Krav som ska uppfyllas på kort eller lång sikt, inbegripet en detaljerad tidsplan för genomförandet av initiativet*

Lagstiftning är ett mycket viktigt verktyg för att genomföra unionens mål på området rättvisa, men behöver kompletteras med andra metoder. I detta sammanhang spelar finansiering en viktig roll. Finansieringen bör särskilt ha till uppgift att göra lagstiftningen effektivare och öka medborgarnas samt de berörda yrkesgruppernas och aktörernas kunskaper, medvetande och kapacitet genom att stödja följande:

- Information och medvetandehöjande åtgärder riktade till allmänheten, inbegripet stöd för nationella och europeiska kampanjer för att informera människor om deras rättigheter, såsom de garanteras i unionsrätten, och hur de kan tillvaratas i praktiken.

- Utbildning och kapacitetsuppbyggnad för jurister (till exempel domare och åklagare) och andra yrkesverksamma inom rättsväsendet, så att de förses med de verktyg som krävs för att omsätta unionens rättigheter och politik i praktiken.

Finansieringen har också en central roll när det gäller att främja samarbete på gränsöverskridande nivå och utveckla det ömsesidiga förtroendet genom följande typer av åtgärder:

- Insatser för att stärka nätverk, dvs. unionsövergripande organisationer som ska bistå vid förberedelserna av framtida initiativ på detta område samt främja ett konsekvent genomförande i hela Europa.

²² Verksamhetsbaserad förvaltning och verksamhetsbaserad budgetering benämns ibland med de interna förkortningarna ABM respektive ABB.

²³ I den mening som avses i artikel 58.2 a eller b i budgetförordningen.

- Gränsöverskridande brottsbekämpande samarbete, t.ex. införande av system som slår larm om försvunna barn samt samordning av operativt och gränsöverskridande samarbete för narkotikabekämpning.

Dessutom bör finansieringen stödja

- forskning, analys och annan stödjande verksamhet, för att förse lagstiftaren med tydlig och ingående information om problem som uppstår och situationen på fältet. Resultaten av dessa verksamheter används sedan för att utveckla och genomföra unionens politik och se till att den grundar sig på faktiska förhållanden och är välriktad och välstrukturerad.

Alla dessa verksamheter kommer att genomföras under hela perioden 2021–2027. Det är svårt att i detta skede ange en exakt tidpunkt för lanseringen med hänsyn till hur snabbt nya politiska utmaningar uppkommer som vi ställs inför och måste reagera på.

1.4.2. Mervärdet av en åtgärd på unionsnivå (som kan följa av flera faktorer, t.ex. samordningsfördelar, rättssäkerhet, ökad effektivitet eller komplementaritet). Med "mervärdet av en åtgärd på unionsnivå" i denna punkt avses det värde en åtgärd från unionens sida tillför utöver det värde som annars skulle ha skapats av enbart medlemsstaterna.

Skäl för åtgärder på europeisk nivå (ex ante)

Finansiering inom ramen för programmet för rättsliga frågor är inriktad på verksamhet där unionens insatser kan tillföra ett mervärde jämfört med åtgärder som vidtas av medlemsstaterna själva. De verksamheter som omfattas av denna förordning bidrar till en effektiv tillämpning av regelverket genom att skapa ömsesidigt förtroende mellan medlemsstaterna, öka det gränsöverskridande samarbetet och samarbetet i nätverk samt uppnå en korrekt, sammanhängande och konsekvent tillämpning av unionsrätten i hela unionen. Endast åtgärder på unionsnivå kan ge upphov till sådana samordnade verksamheter som har möjlighet att nå alla medlemsstater i unionen. Europeiska unionen är bättre ägnad än medlemsstaterna att hantera gränsöverskridande situationer och att tillhandahålla en europeisk plattform för ömsesidigt lärande. Utan stöd från unionen finns det en risk för att de berörda aktörerna skulle hantera denna typ av frågor på ett inkonsekvent och splittrat sätt.

Förväntat mervärde för unionen (ex post)

Samarbete och nätverkskontakter mellan berörda aktörer kommer att leda till spridning av bästa praxis, särskilt till innovativa och integrerade lösningar i olika medlemsstater. Deltagarna i dessa verksamheter kommer därefter att kunna sprida kunskap inom sina respektive yrkesområden och sprida bästa praxis vidare i sina medlemsstater.

En sund analytisk bas för stöd till och utveckling av politiken kommer att främjas. Insatser på unionsnivå innebär att dessa verksamheter kan genomföras konsekvent i hela unionen och ger stordriftsfördelar. Finansiering på nationell nivå skulle inte ge samma resultat, utan endast leda till splittrade och begränsade insatser som inte täcker behoven för Europeiska unionen som helhet.

1.4.3. Erfarenheter från tidigare liknande åtgärder

Den halvtidsutvärdering som har utförts för det nuvarande programmet på området för rättsliga frågor har bekräftat att programmet överlag är effektivt och att dess mål är giltiga, men vissa aspekter angavs kunna förbättras. Det gäller särskilt att öka gruppen av potentiella stödmottagare för åtgärderna, se över övervakningsindikatorerna och stärka synergier med andra relevanta finansieringsprogram och -initiativ på EU-nivå.

1.4.4. Förenlighet med andra lämpliga instrument och eventuella synergieffekter

Programmet kommer att eftersträva synergier, konsekvens och komplementaritet med andra unionsinstrument, bland annat programmen inom områdena migration, gränsförvaltning och säkerhet, konsumentfrågor, sysselsättning, socialpolitik och utbildning samt extern utveckling och externt samarbete. Överlappning med verksamhet inom ramen för dessa andra program kommer att undvikas, och programmet för rättsliga frågor och programmet för rättigheter och värden kommer att kunna dela på resurser för att uppnå gemensamma mål.

1.5. Varaktighet och budgetkonsekvenser

X begränsad varaktighet

x verkan från och med den 1/1 2021 till och med den 31/12 2027

x Budgetkonsekvenser från och med 2021 till och med 2027 för åtagandebemyndiganden och från och med 2021 till och med 2027 och framåt för betalningsbemyndiganden.

☐ obegränsad varaktighet

Efter en inledande period ÅÅÅÅ–ÅÅÅÅ,

beräknas genomförandetakten nå en stabil nivå.

1.6. Planerad metod för genomförandet²⁴

x **Direkt förvaltning** som sköts av kommissionen

x inom dess avdelningar, vilket också inbegriper personalen vid unionens delegationer

☐ av genomförandeorgan

☐ **Delad förvaltning** med medlemsstaterna

☐ **Indirekt förvaltning** genom att uppgifter som ingår i budgetgenomförandet anförtros

☐ tredjeländer eller organ som de har utsett

☐ internationella organisationer och organ kopplade till dem (ange vilka)

☐ EIB och Europeiska investeringsfonden

☐ organ som avses i artiklarna 70 och 71 i budgetförordningen

☐ offentligrättsliga organ

☐ privaträttsliga organ som anförtrotts uppgifter som faller inom offentlig förvaltning och som lämnat tillräckliga ekonomiska garantier

☐ organ som omfattas av privaträtten i en medlemsstat, som anförtrotts genomförandet av ett offentlig-privat partnerskap och som lämnat tillräckliga ekonomiska garantier

☐ personer som anförtrotts ansvaret för genomförandet av särskilda åtgärder inom Gusp som följer av avdelning V i fördraget om Europeiska unionen och som anges i den relevanta grundläggande rättsakten

²⁴ Närmare förklaringar av de olika metoderna för genomförande med hänvisningar till respektive bestämmelser i budgetförordningen återfinns på BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

2. FÖRVALTNING

2.1. Regler om uppföljning och rapportering

Ange intervall och andra villkor för sådana åtgärder:

Förslaget inbegriper övervaknings- och utvärderingsskyldigheter. Uppfyllandet av de särskilda målen kommer att övervakas på grundval av indikatorerna i detta förslag. Detta kommer att ske på årlig grund.

Vidare kommer kommissionen senast i mitten av 2025 att tillhandahålla en halvtidsutvärderingsrapport om de resultat som uppnåts, resursanvändningens effektivitet och programmets europeiska mervärde. En efterhandsutvärdering av programmets långsiktiga verkningar och hur hållbara dessa verkningar är kommer att tillhandahållas efter det att programmet har avslutats.

2.2. Förvaltnings- och kontrollsystem

2.2.1. Motivering av den genomförandemetod, de finansieringsmekanismer, de betalningsvillkor och den kontrollstrategi som föreslås

Genom direkt förvaltning stöder kommissionen andra åtgärder som bidrar till unionens gemensamma politiska mål. Programmet för rättsliga frågor bör förvaltas direkt av kommissionen eftersom detta gör det möjligt att bättre anpassa det till politikområdets behov och att uppnå en större flexibilitet när det gäller att anpassa prioriteringarna om nya behov skulle uppstå. Direkt förvaltning av kommissionen kommer dessutom att möjliggöra etablering av direkta kontakter med bidragsmottagare/entreprenörer som deltar i verksamheter som tjänar unionens politikområden.

Vid halvtidsutvärderingen av programmet Rättsliga frågor för 2014–2020 konstaterades att det finns möjligheter till förenkling inom programmet, men att dessa möjligheter är små inom den nuvarande förvaltningsramen. Den ökade användningen av det gemensamma it-verktyget för förvaltning av bidrag och det mer utbredda införandet av enhetskostnader i programförvaltningen kommer dock att utgöra förenklingar.

2.2.2. Uppgifter om identifierade risker och om det eller de interna kontrollsystem som inrättats för att begränsa riskerna

De huvudsakliga riskerna för GD Rättsliga frågor finansieringsverksamheter är av två slag:

- risken för att man inte finansierar det projekt som bäst hanterar det identifierade problemet,
- riskerna för oriktigheter och olagligheter i samband med begärda och ersatta kostnader.

Vad gäller de risker som avser laglighet och korrekthet förefaller det, på grundval av de främsta orsakerna till och typerna av vanliga fel som upptäcks vid efterhandsrevisioner, som att de flesta oriktigheter uppstår till följd av dålig ekonomisk förvaltning från bidragsmottagarnas sida, vilket främst beror på dålig insikt i reglerna på grund av deras komplexitet, särskilt reglerna om stödberättigande kostnader.

Riskerna beror följaktligen främst på

- säkerställandet av kvaliteten hos de utvalda projekten och det tekniska genomförandet av dem,
- risken för att de medel som beviljats inte används effektivt eller på ett ekonomiskt sätt, både när det gäller bidrag (tungrodda förfaranden för ersättning av faktiska stödberättigande kostnader) och när det gäller upphandling (svårt att jämföra prisbud i de fall där det bara finns ett begränsat antal ekonomiska aktörer som har de specialistkunskaper som krävs),

– bedrägeri.

Den kvarstående felfrekvensen 2017 (för bidrag) uppskattas till 2,63 %.

De flesta av dessa risker förväntas kunna minskas med hjälp av

- bättre utformade ansökningsomgångar,
- bättre vägledning för bidragsmottagare och mer målinriktade förslag,
- ökad användning av förenklade kostnadsalternativ, enligt vad som föreskrivs i den nya budgetförordningen,
- användning av gemensamma system för förvaltning av förslag och bidrag,
- de åtgärder som anges i strategin för bedrägeribekämpning.

Beskrivning av interna kontrollsystem

Det kontrollsystem som planeras för det framtida programmet är en fortsättning på det nuvarande kontrollsystemet.

För att begränsa riskerna och minska felfrekvensen kommer kontrollstrategin att baseras på den nya budgetförordningen och på förordningen om gemensamma bestämmelser. Den nya budgetförordningen och utkastet till förslag till programmet om rättsliga frågor bör utvidga användningen av förenklade former av bidrag, såsom enhetsbelopp, schablonsatser och enhetskostnader.

Kontrollstrategin består av flera beståndsdelar:

- Programplanering, utvärdering och urval av förslag för att säkerställa att endast de bästa förslagen finansieras.
- Ingående och övervakning av bidragsöverenskommelserna: Alla transaktioner och förfaranden är föremål för förhandskontroll av enheten Program och ekonomisk förvaltning inom GD Rättsliga frågor, samt av de relevanta policyenheterna. Den finansiella kontrollen utförs av enheten Program och ekonomisk förvaltning. När det gäller bidrag kontrolleras kostnadsuppgifter ingående och verifikationer begärs när det anses nödvändigt utifrån en riskbedömning.
- Efterhandsrevisioner garanteras via ett servicenivåavtal med GD Migration och inrikes frågor: Sektorn för efterhandskontroll tillämpar en ”avslöjandestrategi” som syftar till att upptäcka största möjliga antal avvikelser och på så sätt skapa förutsättningar att kräva tillbaka felaktigt utbetalda belopp. Med stöd av denna strategi utförs revisionerna på ett antal olika utvalda projekt nästan uteslutande på grundval av en riskanalys.

Efterhandskontroller bör också bygga på ömsesidig tillit till revisioner och utbyte av information som redan är tillgänglig för att ytterligare minska den administrativa bördan och öka kostnadseffektiviteten (artiklarna 127 och 128 i den nya budgetförordningen).

Med dessa olika inslag i kontrollstrategin kan felfrekvensen förväntas ligga under väsentlighetströskeln på 2 %.

Kostnaden för kontrollerna uppgår till omkring 4,49 % av de betalningar som gjorts av GD Rättsliga frågor. Den förväntas förbli konstant eller minska något i de fall användningen av förenklade kostnadsalternativ ökar under nästa programperiod.

2.3. Åtgärder för att förebygga bedrägeri och oriktigheter

Beskriv förebyggande åtgärder (befintliga eller planerade), t.ex. från strategi för bedrägeribekämpning.

GD Rättsliga frågor godkände en strategi för bedrägeribekämpning i april 2018. GD Rättsliga frågor kommer att fortsätta att tillämpa sin strategi för bedrägeribekämpning i linje med kommissionens strategi för bedrägeribekämpning för att bland annat säkerställa att dess interna bedrägeribekämpningskontroller helt överensstämmer med kommissionens strategi och att dess metod för hantering av risken för bedrägeri är anpassad för att fastställa områden med bedrägeririsk och lämpliga motåtgärder.

3. BERÄKNADE BUDGETKONSEKVENSER AV FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET

3.1. Berörda rubriker i den fleråriga budgetramen och budgetrubriker i den årliga budgetens utgiftsdel

Rubrik i den fleråriga budgetramen	Budgetrubrik	Typ av anslag	Bidrag			
	Nummer Rubrik 2 Sammanhållning och värden 07.06 Rättsliga frågor, rättigheter och värden	Diff./Icke-diff. ²⁵	från Efta-länder ²⁶	från kandidat-länder*	från tredje-länder	i den mening som avses i artikel [21.2 b] i budget-förordningen
	Programmet för rättsliga frågor 07.01.05.01 []	Icke-diff.	JA	JA	JA	NEJ
	Programmet för rättsliga frågor 07.06.01.01 07.06.01.02 07.06.01.03 [...]	Diff.	JA	JA	JA	NEJ

*Kandidatländer och i förekommande fall potentiella kandidater i västra Balkan.

²⁵ Diff. = differentierade anslag / Icke-diff. = icke-differentierade anslag.

²⁶ Efta: Europeiska frihandelssammanslutningen.

3.2. Beräknad inverkan på utgifterna

3.2.1. Sammanfattning av den beräknade inverkan på utgifterna

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

Rubrik i den fleråriga budgetramen			<2>								
			07.06.01 Rubrik Rubrik 2: Sammanhållning och värden								
			Rättsliga frågor, rättigheter och värden								
			Programmet för rättsliga frågor								
			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Efter 2027	TOTALT
Driftsanslag (uppdelade enligt de budgetrubriker som förtecknas under 3.1)	Åtaganden	(1)	42,596	42,580	42,555	42,522	42,481	42,432	42,134		297,300
	Betalningar	(2)	4,880	20,234	27,250	29,742	31,131	31,698	31,648	120,717	297,300
Anslag av administrativ natur som finansieras genom ramanslagen för programmet*	Åtaganden = Betalningar	(3)	1,100	1,100	1,100	1,100	1,100	1,100	1,100		7,700
TOTALA anslag för ramanslagen för programmet	Åtaganden	=1+3	43,696	43,680	43,655	43,622	43,581	43,532	43,234		305,000
	Betalningar	=2+3	5,980	21,334	28,350	30,842	32,231	32,798	32,748	120,717	305,000

Anslagen är avsedda att finansiera verksamheter som förtecknas i bilaga I till förordningen. Ovanstående belopp kommer att fördelas mellan de tre särskilda målen, på ungefär följande sätt: Rättslig samarbete 30 %, rättslig utbildning 35 % och tillgång till rättslig prövning 35 %. Dessa procentsatser är vägledande och en viss flexibilitet behövs.

*Detta avser tekniskt eller administrativt bistånd för genomförandet av vissa av Europeiska unionens program och åtgärder (tidigare s.k. BA-poster) samt indirekta och direkta forskningsåtgärder.

Rubrik i den fleråriga budgetramen	7	”Administrativa utgifter”
---	---	---------------------------

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>Efter 2027</i>	TOTALT
Personalresurser		18,349	18,349	18,349	18,349	18,349	18,349	18,349		128,443
Övriga administrativa utgifter		0,700	0,700	0,700	0,700	0,700	0,700	0,700		4,900
TOTALA anslag för RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen	(summa åtaganden = summa betalningar)	19,049	19,049	19,049	19,049	19,049	19,049	19,049		133,343

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>Efter 2027</i>	TOTALT
TOTALA anslag samtliga RUBRIKER i den fleråriga budgetramen	Åtaganden	62,745	62,729	62,704	62,704	62,630	62,581	62,283		438,343
	Betalningar	25,029	40,383	47,399	49,891	51,280	51,847	51,797	120,717	438,343

3.2.2. Beräknad inverkan på driftsanslagen

☐ Förslaget/initiativet kräver inte att anslag av administrativ natur tas i anspråk

☒ Förslaget/initiativet kräver att anslag av administrativ natur tas i anspråk enligt följande:

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

År	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	TOTALT
----	------	------	------	------	------	------	------	--------

RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen								
Personalresurser	18,349	18,349	18,349	18,349	18,349	18,349	18,349	128,443
Övriga administrativa utgifter	0,700	0,700	0,700	0,700	0,700	0,700	0,700	4,900
Delsumma RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen	19,049	19,049	19,049	19,049	19,049	19,049	19,049	133,343

utanför RUBRIK 7²⁷ i den fleråriga budgetramen								
Personalresurser								
Andra utgifter av administrativ natur	1,100	1,100	1,100	1,100	1,100	1,100	1,100	7,700
Delsumma utanför RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen	1,100	1,100	1,100	1,100	1,100	1,100	1,100	1,100

TOTALT	20,149	20,149	20,149	20,149	20,149	20,149	20,149	141,043
---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	----------------

²⁷ Detta avser tekniskt eller administrativt bistånd för genomförandet av vissa av Europeiska unionens program och åtgärder (tidigare s.k. BA-poster) samt indirekta och direkta forskningsåtgärder.

Personalbehov och andra administrativa kostnader ska täckas genom anslag inom det generaldirektorat som redan har avdelats för att förvalta åtgärden i fråga, eller genom en omfördelning av personal inom generaldirektoratet, om så krävs kompletterad med ytterligare resurser som kan tilldelas det förvaltande generaldirektoratet som ett led i det årliga förfarandet för tilldelning av anslag och med hänsyn tagen till begränsningar i fråga om budgetmedel.

3.2.2.1. Beräknat personalbehov

☐ Förslaget/initiativet kräver inte att personalresurser tas i anspråk

☒ Förslaget/initiativet kräver att personalresurser tas i anspråk enligt följande:

Beräkningarna ska anges i heltidsekvivalenter

År	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
• Tjänster som tas upp i tjänsteförteckningen (tjänstemän och tillfälligt anställda)							
Vid huvudkontoret eller vid kommissionens kontor i medlemsstaterna	115,5	115,5	115,5	115,5	115,5	115,5	115,5
Vid delegationer							
För forskning							
• Extern personal (i heltidsekvivalenter: kontraktsanställda, lokalanställda, nationella experter, personal från bemanningsföretag och unga experter som tjänstgör vid delegationerna) ²⁸							
Rubrik 7							
Som finansieras genom RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen	- vid huvudkontoret	24	24	24	24	24	24
	- vid delegationer						
Som finansieras genom ramanslagen för programmet ²⁹	- vid huvudkontoret						
	- vid delegationer						
För forskning							
Annan (ange)							
TOTALT	139,5	139,5	139,5	139,5	139,5	139,5	139,5

Personalbehoven ska täckas med personal inom det generaldirektorat som redan har avdelats för att förvalta åtgärden i fråga, eller genom en omfördelning av personal inom generaldirektoratet, om så krävs kompletterad med ytterligare resurser som kan tilldelas det förvaltande generaldirektoratet som ett led i det årliga förfarandet för tilldelning av anslag och med hänsyn tagen till begränsningar i fråga om budgetmedel.

Beskrivning av arbetsuppgifter:

²⁸ [Denna fotnot förklarar vissa initialförkortningar som inte används i den svenska versionen].

²⁹ Särskilt tak för finansiering av extern personal genom driftsanslag (tidigare s.k. BA-poster).

Tjänstemän och tillfälligt anställda	<u>GD RÄTTSLIGA FRÅGOR: ALLA HELTIDSEKVIVALENTER INOM GD JUST avdelades för ett av 3 nuvarande program,</u> <u>Heltidsekvivalenter för programmet Rättsliga frågor: 40% från enheten JUST.04 Program och ekonomisk förvaltning, 40% från andra horisontella enheter och heltidsekvivalenter från policyenheter som är knutna till programmet Rättsliga frågor (nämligen enheterna A1, B1, B2, B4, C1).</u> <u>GD Konkurrens: 0,5 AD-tjänst, 1 AST-tjänst</u>
Extern personal	<u>Heltidsekvivalenter som är knutna till programmet Rättsliga frågor</u> <u>GD Konkurrens: 1 kontraktsanställd</u>

3.2.3. Bidrag från tredje part

Förslaget/initiativet:

- ☐ innehåller inga bestämmelser om samfinansiering från tredje parter
- ☐ innehåller bestämmelser om samfinansiering från tredje parter enligt följande uppskattning:

Anslag i miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

År	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	TOTALT
Ange vilket organ som deltar i samfinansieringen								
TOTALA anslag som tillförs genom samfinansiering								

3.3. Beräknad inverkan på inkomsterna

- ☐ Förslaget/initiativet påverkar inte budgetens inkomstsida.
- ☐ Förslaget/initiativet påverkar inkomsterna på följande sätt:
- ☐ Påverkan på egna medel
- ☐ Påverkan på andra inkomster

ange om inkomsterna har avsatts för utgiftsposter ☐

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

Budgetrubrik i den årliga budgetens inkomstdel:	Förslagets/initiativets inverkan på inkomsterna ³⁰						
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Artikel							

³⁰ Vad gäller traditionella egna medel (tullar, sockeravgifter) ska nettobeloppen anges, dvs. bruttobeloppen minus 20 % avdrag för uppbördskostnader.